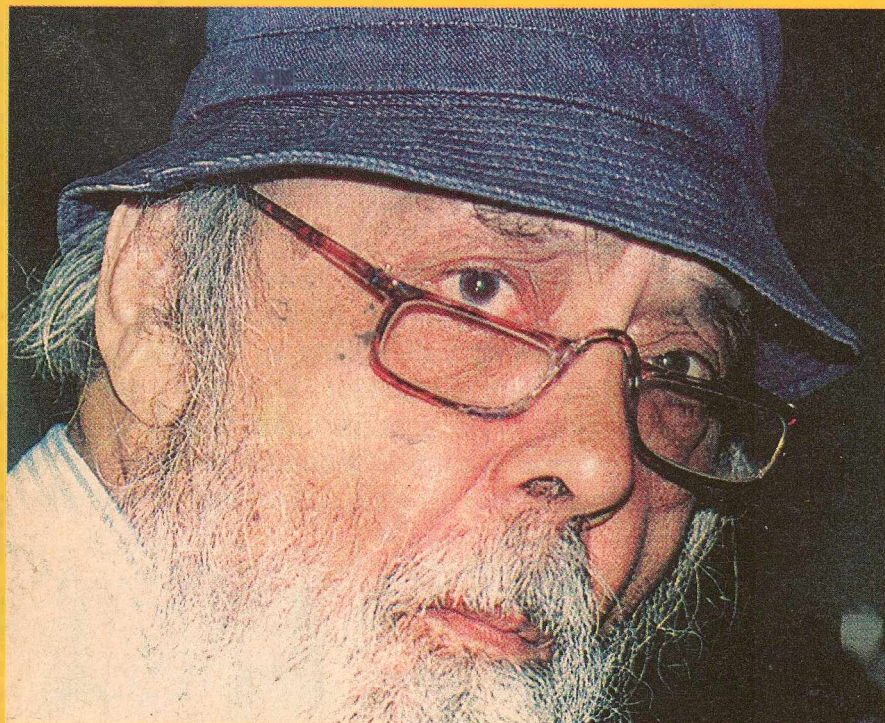

Flacăra 10

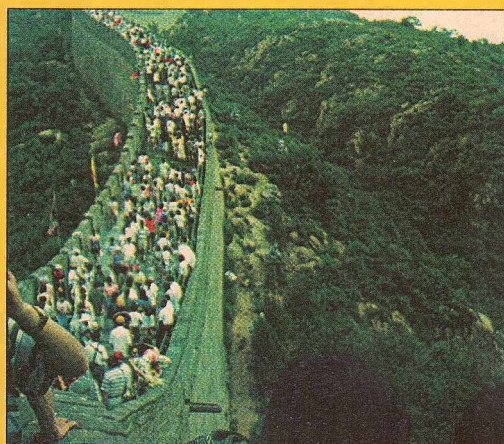
Revistă fondată în 1911 • 2.000 lei anul 1997

Cel mai mare jazz-man român, Johnny Răducanu, despre revista noastră

„Flacăra este o revistă care merită să reziste pentru că are de ce. Tradiția trebuie conservată. Este singura publicație care avea și are un echilibru al adevărului.”

pag. 20-21

**Instantanee
din China**

pag. 8

**Discurs tandru
împotriva
laviței**

pag. 1

**George Arion
în dialog cu
doamna
Rodica Ionnițiu**

pag. 2-4

10-118

McDonald's România

Condiții de lux, fără prețuri de lux

Din când în când, marile firme și chiar micile magazine anunță reduceri de prețuri. Mai rar însă ca o companie să ieftinească produsele sale principale, care îi aduc cele mai multe câștiguri! Este tocmai ceea ce a făcut **McDonald's România** în lunile august-septembrie. În toate cele 24 de restaurante din București, Ploiești, Brașov, Timișoara, Oradea, Cluj, Constanța – iar în Pitești încă din iulie, experimental – hamburger-ii și cheesburger-ii s-au vândut cu 36-38% mai ieftin. Scăderea prețului a avut ca rezultat dublarea numărului de clienți.

Această campanie a avut la origine o neobișnuită motivație: dacă, de regulă, scăderile de prețuri încearcă să lanseze sau să relanseze produse fără prea mult succes ori să lichideze stocurile, **McDonald's România** și-a gândit campania doar ca un mod de a mulțumi clienților fideli pentru devotamentul lor!

Gestul a plecat de la constatarea faptului că, datorită „prizei” extraordinare de care s-a bucurat de la început, rețeaua de restaurante **McDonald's** din România a avut cea mai rapidă dezvoltare din toată Europa centrală și de est, ceea ce – de altfel – i-a adus un binemeritat premiu din partea „firmei-mamă”

Un manager fericit: domnul Paul Booth

din S.U.A., anul acesta. În același timp, însă, nu se poate trece cu vederea că gestul de recunoștință față de clienți a fost făcut într-o perioadă dificilă pentru întreaga societate românească. Nu e puțin lucru pentru tine, client, să poți cumpăra produsul preferat, la un preț substanțial scăzut, când restul prețurilor cresc – dar nu e puțin lucru nici pentru cel care ți-l oferă astfel!

Mai mult decât atât, la încheierea campaniei de vară, **McDonald's România** nu a aliniat prețurile la indicele de inflație! Hamburger-ii și cheesburger-ii au revenit în octombrie la prețurile din iulie (!), iar restul produselor au rămas (de peste 8 luni!) la aceleași prețuri.

Așa cum se știe deja, restaurantele **McDonald's** sunt concepute pentru întreaga familie (motiv pentru care nu se fumează, nu se consumă băuturi alcoolice, iar pe copii îi așteaptă tot felul de surprize), iar deviza casei este Calitate-Servicii-Curătenie-Valoare. Ceea ce s-a demonstrat, și cu prilejul abia încheiatei campanii, este faptul că toate acestea nu implică neapărat prețuri greu accesibile. „Dacă e așa curat și elegant, sigur e foarte scump!” – iată o prejudecată împotriva căreia luptă **McDonald's**.

Surse din staff-ul companiei ne-au asigurat că pe clienții restaurantelor **McDonald's** îi așteaptă în curând și alte plăcute surprize!

Paul Booth și Marian Alecu într-o conlucrare perfectă

S U M A R

● Marile manevre pentru alegerile anului 1998 din Germania

pag. 6 - 7

● Balkan Youth Festival

pag. 9

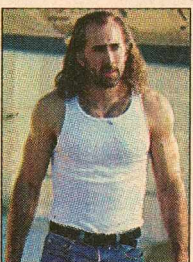
● Între lux și mizerie

pag. 12 - 13

● De jur-împrejurul ecranului

pag. 16-17

● La început de stagiune, teatrele în căutarea reformei

pag. 18 - 19

● Jazz-ul e o artă grea

pag. 20 - 21

● Alex. Ștefănescu și Mașina de scris

pag. 22-23

● Melancolii de toamnă

pag. 26

George Anion

Discurs tandru împotriva laviței

Multă vreme mi s-au părut pitorești, plini de înțelepciune cei pe care i-am văzut stând la taifas pe lavițele din fața porților. Aveau, în închipuirea mea, înfățișarea unor mucenici din icoane, cu austeritatea lor în mișcări, cu aerul lor de desprindere din timp. Descopeream la ei virtuți care ne-au caracterizat, potrivit unor filosofi, dintotdeauna: dorința de contemplare a spectacolului lumii, setea de a schimba informații, de a comenta, uneori cu sarcasm, alteori cu înțelegere, ce se petrece în fața lor. A ieși în uliță echivala cu o descindere într-un alt univers, cu o aventură în necunoscut, marcată prin îmbrăcarea straielor de sărbătoare. Același obicei se regăsește și prin orașele românilor, unde gospodine sau pensionari, dar și oameni tineri, zăbovesc uneori ore în șir în fața blocurilor, sau a curților – pe la periferie zărești, evident, și lavițe, meșterite din lemn, din fier, câteodată semănând deja cu bănci în toată regula. Totul evocă o atmosferă idilică, de parcă n-ar fi vorba de un popor chemat să se reînnoiască și în concepții dacă dorește să înfăptuiască o reformă care să-l plaseze în rândul popoarelor civilizate. Fiindcă la reprezentanții acestora nu întâlnești o asemenea plăcere de irosire a timpului comentându-i pe alții. Dimpotrivă, fiecare clipă e trăită intens, cu frenezie, fie că e vorba de muncă sau de distracție.

Ar cam trebui să renunțăm, așadar, la ce ne-au spus cu toată mândria unii filosofi c-ar fi datele noastre naturale: seninătatea, indiferența față de vârtejul întâmplărilor, pe scurt, refuzul istoriei, boicotul ei și acceptarea, cu vinovată resemnare, a tot ce ne este hărăzit. Dar va mai trece mult până când n-o să mai stăm pe lavițe, în timp ce istoria trece prin fața noastră, fără să-i pese dacă vrem sau nu să intrăm în freamătul ei.

George Arion în dialog cu doamna Rodica Ionnițiu

„Am fost, totuși, foarte norocoasă”

Pe doamna Rodica Ionnițiu – soția lui Mircea Ionnițiu, unul dintre colaboratorii apropiați ai Regelui Mihai –, am întâlnit-o, prin amabilitatea dlui John Bilco, în S.U.A., într-un modest apartament dintr-o vilă din Woodland Hills, California.

Dialogul s-a purtat în jurul unui moment tragic din istoria României – alungarea din țară a Regelui de către ocupanții sovietici și slugile lor instalate samavolnic la putere. Mărturia prețioasă a doamnei Ionnițiu poate fi inclusă la un dosar pe care istoricii îl vor realiza, cu siguranță, la un moment dat.

– Doamnă Ionnițiu, cu ce amintiri ați plecat din România? Care au fost ultimele momente petrecute în România?

– Eram foarte tânără și naivă, nu știam ce se întâmplă în lumea politică și ce ne așteaptă, așa că am avut amintiri foarte plăcute până la plecarea din țară. Am fost un an și jumătate la Universitate la București, am venit la Timișoara și toate vacanțele le făceam la Timișoara sau la Săvârșin, nu stăteam la București decât pe perioada cursurilor. Era greu, nu aveam mâncare, era foarte puțină, stăteam la un cămin de fete și nu aveam decât ciorbă de legume, nu aveam carne, nu aveam pâine, era destul de greu. Dar îmi trimiteau părinții pachete.

– Unde l-ați cunoscut pe Mircea Ionnițiu?

– Pe Mircea l-am cunoscut la Săvârșin. Venea cu Regele la castel, și noi stăteam la un capăt al satului, iar castelul era în capătul celălalt și ne-am întâlnit pe Mureș. Noi făceam plajă – eu și surorile mele – și Mircea a venit cu barca și s-a oprit, știa cine suntem și noi știam cine sunt ei. Așa l-am întâlnit pe Mircea. Pe apă. Pe Mureș. În noiembrie, înainte de vacanța de Crăciun (ziua mea e pe 29 noiembrie), am hotărât

să ne logodim. Bineînțeles, am vrut ca părinții să-l întâlnească. Tata îi cunoștea pe părinții lui, dar mama n-a fost niciodată la București. Așa că i-am invitat pe toți să vină de Crăciun la Săvârșin. Ne-am cumpărat inelele, ne-am pregătit. Eu am plecat la Săvârșin imediat ce s-a terminat școala și urma să vină Mircea și cu familia lui, dar n-a venit. Noi n-aveam telefon și eram foarte supărată. Nu știam ce s-a întâmplat, vă spun că eram foarte naivă în privința politicii, și nu ne așteptam să se întâmple așa ceva. A fost ca un șoc pentru toată lumea la Săvârșin când am auzit de abdicarea Regelui. Nu-mi aduc aminte ce zi a fost când a venit un om de la castel și ne-a comunicat că Mircea o să mă cheme la telefon seara. În drum spre castel am auzit cum toată lumea vorbea despre abdicarea Regelui. Când am ajuns la telefon am aflat că este adevărat că Regele a abdicat. Mircea mi-a comunicat că trebuie să plece în trei zile și m-a întrebat dacă vreau să plec cu el. Am zis da. Nu eram căsătorită, nici măcar oficial logodită și când am terminat de vorbit la telefon, tata-mi zice: „Ce e, ce s-a întâmplat, ce vrea?” „M-a întrebat dacă vreau să merg cu el și eu am zis da”. Tata zice: „Tu nu te duci

nicăieri, dar unde merge?" Zic: „La drum“. Și până la urmă a fost de acord. Îi spun tatei că am nevoie de-o fotografie, de certificatul de naștere ca să i le trimit lui Mircea

pleacă. Zic: asta a fost. Mai târziu am aflat că au mutat puțin trenul că trebuia să pună apă, sau cam așa ceva. Trenul a stat și azeam multe țipete, iar armata nu lăsa pe nimeni

Ungaria am trecut foarte repede, nu avea nimeni voie să se uite pe geam, au pus transperante, până am ajuns în Austria unde am trecut peste un pod în partea americană, unde erau jurnaliști... În fiecare gară se cânta „Trăiască Regele“.

– Deci trenul a fost întâmpinat de oameni. Regele unde era?

– El n-a ieșit din tren până când am ajuns. N-a dat nici o declarație, nici în Elveția, n-avea voie să facă declarații acolo. Prima declarație pe care a făcut-o a fost când a mers la Bonn. Și asta a fost salvarea noastră, pentru că noi voiam să venim în America, însă era imposibil să luăm viză de intrare.

– Unde v-ați stabilit prima oară?

– Am stat vreo șase luni la New York, cu niște prieteni foarte buni, români, care ne-au ajutat. Regele a fost invitat să vină în America și când a făcut el aranjamentele de călătorie ne-a inclus și pe noi. Și am venit cu el, cu viză diplomatică, pașaportul român fiind fără drept de întoarcere, așa că noi nu aveam nici un loc unde să ne întoarcem; nu puteam să stăm în Elveția; a fost oribil, a fost foarte greu. Când am ajuns la New York, eu am stat cu prietenii noștri, iar Mircea a mers cu Regele, au făcut un turneu, au vorbit, au dat interviuri.

– Dar tot fără nici un rezultat!

– Totul era hotărât, totul era aranjat și ne-a luat mult timp să

Am cunoscut oameni înzestrați cu bunătate și m-am bucurat când trecerea timpului mi-a confirmat această virtute a lor.

Cei mai numeroși dintre ei erau buni datorită unei bune educații. Mai puțin numeroși erau cei buni pentru că așa hotărâseră ei să fie – buni, în lumina fie a credinței, fie a unei morale spre care năzuiau.

Bunătatea lui Mircea Ionnițiu era una naturală. Așa se născuse el – un om bun. Educația și împrejurările vieții i-au desăvârșit înclinarea înăscută. Eșecurile nu i-au înăsprit caracterul. A fost un om cu adevărat luminos și nu făcea nici un efort să fie astfel. Cinstea și loialitatea lui izvorau dintr-un suflet care făcea tot ceea ce îi sta în puteri să se îndepărteze și să-i îndepărteze și pe alții de conflict.

Decembrie, 1992

Milair

la București, asta în trei zile. Știi cum mergeau trenurile la noi, și nu numai asta. Dar actele erau la Timișoara, așa că tata pleacă la Timișoara să le ia, Mircea făcuse impresie foarte bună, și-și dădea seama tata că dacă nu merg acum s-a terminat. Pașaportul s-a făcut fără actele acelea, fiindcă n-au ajuns la București niciodată. Când a sosit tata cu ele la Săvârșin era prea târziu să ajungă la Mircea. Și în tot acest timp eu habar n-aveam ce se întâmplă în Capitală. Nu știam dacă el poate să mă ia, ce se întâmplă, nu știam nimic. Trei zile au trecut așa până am primit vorbă că trenul regal o să sosească la miezul nopții – nu mai rețin ce zi era, după Anul Nou. Am făcut bagajele. Pe la 10 noaptea, întuneric complet, am plecat la gară cu toată familia. Din fericire, n-am mers pe strada principală a satului, am luat-o pe margine, pe calea ferată, fiind mai aproape de unde locuiam noi. Când eram pe la jumătatea drumului am fost oprit, era armata, și ne spune că aveau ordine stricte ca nimeni să nu se apropie de gară. Era să ne întoarcem. Tata a vorbit cu ei, a insistat și fiind aproape de gară ne-au lăsat să intrăm în gară, dar nu puteam sta pe peron. Gara era plină de soldați înarmați. Ne-au oprit de vreo trei ori și până la urmă ne-au închis într-o cameră mică de tot, cu o singură fereastră, asta o țin foarte bine minte pentru că mi-a apărut în multe coșmaruri, și vine ora 12 și ora 12 trece și trenul ajunge la Săvârșin la 3 dimineața. Se oprește cu mare gălăgie și imediat

să coboare sau să urce în tren. Și cred că așa a trecut cel puțin un ceas. Deodată se deschide ușa la cămăruța unde eram eu cu familia și intră un bărbat înalt cu haină de piele, îmi pronunță numele și-mi spune că are ordin să mă urce în tren. Nici n-am avut timp să-i sărut pe-ai mei, așa de repede m-a luat (chiar râdeam cu Mircea și-i spuneam că dacă m-aș fi răzgândit între timp, tot cu el aș fi fost pentru că nu mă lăsau să stau). M-au urcat în tren și am mai stat aproape o oră, o oră și jumătate. Ce s-a întâmplat? Valetul Regelui cu nevasta erau la castel și trebuiau să vină cu noi. Dar pe ei nu i-au lăsat să vină la gară.

Le-au închis toate drumurile și n-au mai avut cum să ajungă. Au dat de vreo 2-3 ori telefoane la București și a trecut mult timp până când i-au adus și pe ei. Până la urmă l-au lăsat și pe tata să vină la fereastra trenului și ne-am luat la revedere.

– Cât de lung era faimosul tren regal?

– Avea cel puțin 5 sau 6 vagoane, nu mai știu. Și până când am ajuns la Curtici, la vamă nimeni n-a avut pașaport. Acolo ni s-au dat. Așa că nimeni n-a știut dacă aveau pașapoarte să ieșim din țară; prin

înțelegem că soarta ne era pecetluită. De aceea am venit noi până în California. Mircea a început să lucreze la „Vocea Americii“, la niște reviste editate în limba română la New York și a lucrat tot timpul în legătură cu soarta României. Ne-a luat vreo 10 ani să ne dăm seama că era

fără nici o speranță.

– În perioada aceea dumneavoastră stăteți la New York; dar domnul Mircea?

– A stat cu Regele trei zile, fiindcă el s-a întors în Elveția, dar înainte să plece a fost invitat în Texas la un ranch și atunci am mers și eu cu ei. A fost un fel de vacanță. După aceea, Regele s-a întors în Elveția și noi am rămas în America, la New York. Primul an nu aveam decât viza diplomatică și nu aveam dreptul să lucrăm, așa că am dus-o foarte greu. Până la urmă Mircea a lucrat 6 luni de zile la un garaj.

– Cum era Regele?

– Era foarte tăcut, dar cu un umor fantastic, făcea haz de necaz, ne făcea să râdem.

– Vă rog să spulberați și dumneavoastră legenda acelui tren încărcat de bogății. Dacă era plin de bogății, de ce ar fi dus-o Regele așa de greu în primii ani?

– A, nu, nu știu cine a scos povestea. Pot să spun că a avut, cred, două mașini. Îmi aduc aminte că într-o seară, în tren, am luat masa cu ei și regina mamă Elena ne povestea cum în tren ea avea niște mere și au controlat merele să vadă dacă nu era ceva ascuns în ele, le-au tăiat în două.

– Dar cu cine mai călătorea Regele?

– Cu familia, cu câțiva colaboratori apropiați.

– Și fiecare avea câte o valiză?

– Exact.

– Nimic spectaculos.

– Nu. Dar ce se spune că a luat?

– Tablouri.

– Nu, în nici un caz cu trenul. Eu cred că regina Elena avea ceva avere

– O, foarte bine.

– Dar nu i s-a dat nici o explicație. Din câte am citit, bătea la uși închise.

– Ce puteau să-i spună, nu puteau să-i dea nici o speranță. Mircea are o mulțime de cărți, telegrame, toate aranjamentele astea, că mulți dintre americanii care au fost la București și au crezut că rezolvă ceva au fost foarte dezamăgiți. Nu acolo se făceau aranjamentele, ci la Washington.

– Și cum s-a desfășurat viața dumneavoastră?

– A fost foarte greu, tare greu a fost. Situația s-a aranjat în sensul că am devenit americani. S-a dat o lege prin care toți refugiații care veneau de după cortina de fier și care erau deja în America, aveau dreptul să rămână. Și asta ne-a salvat pe noi, căci altfel trebuia să intrăm în rândul emigranților și ne lua vreo 3-4 ani ca să câpătăm cetățenie.

– Cum v-ați descurcat până la urmă?

– Mircea a găsit ceva în domeniul mecanicii și după aceea am mers la Washington D.C.; a lucrat la o revistă („Free Europe“) vreo 4 ani de zile. Și pe urmă a intrat la „Vocea Americii“. În Washington am stat cam 8 ani de zile. Mircea a făcut un ulcer la stomac, eram foarte deprimați.

– Legăturile cu Regele s-au păstrat, bănuiesc?

– Mai mult sau mai puțin. A fost de câteva ori să-l vadă, dar în general ne-am rupt.

– Dar corespondență?

– A, da.

– Cum erau scrisorile Majestății Sale în perioada aceea?

– Era și el foarte deprimat.

– Doamnă, a cui fiică sunteți?

– A lui Simion Hațeganu, era fratele lui Emil Hațeganu. De Emil ai auzit, nu? Și Mircea devenise din ce în ce mai

deprimat, avea ulcerul acela de care îți spuneam, și cât am stat la New York, fata mea a făcut polio, a fost la un pas de moarte, așa că am avut multe greutăți. Aproape le-am uitat. Au trecut 50 de ani.

Rodica Ionnițiu și echipa Flacăra în S.U.A. - iunie 1997

– Da, aproape 50 de ani, o viață de om.

– Și atunci, ne-am hotărât să venim în California și Mircea a devenit inginer; el a făcut Dreptul la București, dar întotdeauna a fost interesat de mecanică. A venit și a lucrat pentru rachete și asta i-a dat multă mulțumire; a mai uitat de teroarea României, dar a fost tot timpul foarte activ în legătură cu refugiul. A scris.

– A scris memorii?

– A scris memorii, a scris mult și în '62 s-a pensionat și a fost foarte activ în ARA (un fel de literatură-magazin) și în fiecare an avea la diferite universități din S.U.A. conferințe, unde veneau profesori români, cu diferite subiecte. Ultima întâlnire pe care au avut-o a fost la București.

– Aici când v-ați stabilit?

– Acum vreo 18 ani am cumpărat casa.

– Și dumneavoastră, ce faceți?

– Eu am lucrat tot timpul de când am venit aici. Am făcut o școală medicală și am lucrat cu doi doctori.

– Regreți că ați plecat cu domnul Mircea?

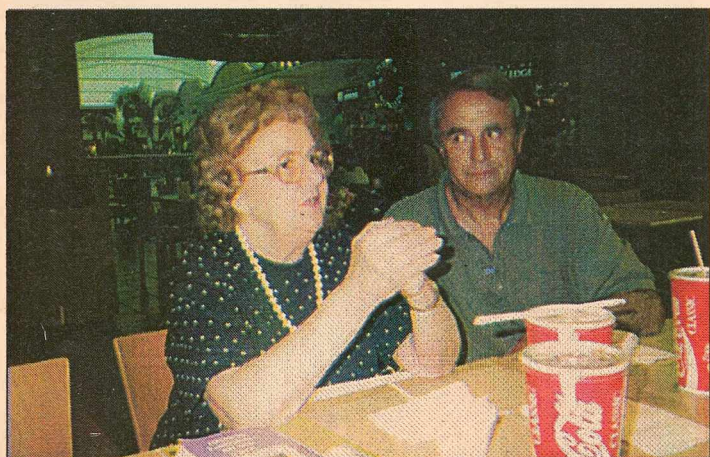
– Nu, însă a fost foarte greu, primul an, despărțirea de familie și faptul că nu puteam să ne întoarcem, nu puteam să trimit scrisori, nu primeam. Tata a fost în închisoare vreo 6 ani și au avut foarte mari mizerii acolo. Dar noi am aflat de astea după vreo 10 ani sau cam așa ceva, când am putut din nou să ne scriem.

– Dar dumneavoastră ați trăit o poveste de dragoste de un romantism extraordinar, dacă stau să mă gândesc.

– Da, așa este, am fost, totuși, foarte norocoasă. Însă Mircea a fost și mai norocos, nici n-am cuvinte.

– Cum era?

– O, minunat. Am avut o viață foarte bună din acest punct de vedere. Minunată.

Rodica Ionnițiu și John Bilco

pentru că avea o vilă în Florența și ea a locuit acolo. Eu n-am fost, Mircea spunea că el a fost de câteva ori, și cred că i-a susținut financiar.

– Dar venind în lumea liberă cum l-au primit?

Aritmetică liberală - unu și cu unu fac trei

Despre ce s-a petrecut în România cu liberalii după 1989 s-ar putea scrie tomuri - vai! - mai groase decât cele cuprinzând istoria liberalismului anterior epocii comuniste. Evident, „sindromul Câmpăneanu” nu poate explica totul, mai ales că gafele sale - în special ieșirea din Convenție - n-au fost urmarea unor decizii luate de unul singur.

Cum-necum, de la Revoluție încoace se tot vorbește de unificarea liberală dar, ca un făcut, cum se unesc două partide - cum apar trei. S-au făcut alianțe peste alianțe (la modul propriu: PAC făcea parte, la un moment dat, din două simultan), s-au lansat propuneri, s-au depus demisii concesive (vă mai amintiți retragerea lui Cataramă din toate funcțiile?), s-a negociat pe rupe - nimic! Conform tradiției, din ultima fuziune (PL = PL'93 + PNLCD) a apărut brusc PNLCD-Popovici.

Luna trecută, o nouă tentativă de a-i așeza pe liberali la aceeași masă - propunere venită, de data asta, din partea presei exasperate (mai exact Marius Tucă, la Antena 1) - a eșuat cu brio, pe motiv că același Cataramă oferise sediul „Elvila” și „noi nu facem unificare cu o firmă privată” (citește „nu jucăm pe terenul vostru”). Mai mult, chiar șeful lui Cataramă, Mircea Ionescu-Quintus, a considerat că era vorba de o inițiativă individuală, deci discutabilă.

Din păcate, nu e o problemă care să-i privească doar pe cei direct implicați. Mult deplânsa (pe bună dreptate) inexistență a clasei de mijloc în România e direct legată de absența unui partid liberal puternic.

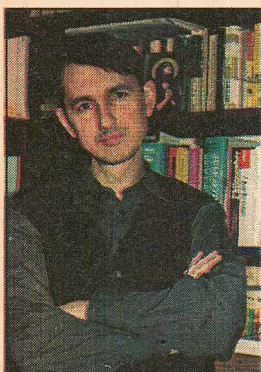
Adio, dar rămân cu tine

După lungi și agitate discuții, CDR și PD au semnat un Protocol referitor la amendarea Legii fondului funciar. Momentul a părut unul de aplanare a diferendelor dar, dacă ne gândim bine, are conotații mai degrabă îngrijorătoare: apelul la parafe e semn că un *gentlemen's agreement* „semnat” cu o simplă strângere de mână a devenit imposibil în alianța de guvernământ.

Ca să nu mai vorbim că, exact în acele zile, era fluturat un Comunicat prin care PNȚCD urma să răspundă acuzațiilor primite cu ocazia Convenției Naționale a PD (și despre care revista noastră a scris în detaliu). Textul, elaborat de un grup restrâns, a fost criticat însă de conducerea partidului, pe motiv că... e prea blând!!

Dacă adăugăm luptele crâncene din Comisia pentru învățământ, în jurul bilingvismului, și declarația lui Ion Diaconescu, cum că UDMR ar trebui să cam renunțe la pretenții, plus numeroase alte „întepături” reciproce, e limpede că actuala coaliție majoritară stă ca pe ace.

Pe de altă parte, nu-i mai puțin adevărat că, până să se inflameze fatal legăturile dintre partide e posibil să se întâmple lucruri spectaculoase în interiorul vreunui din ele, în condițiile în care Severin face aluzii la debarcarea lui Roman, Ticu Dumitrescu e chemat în fața Consiliului de Onoare, drept care cere demisia lui Gavril Dejeu, iar Laszlo Tokes e trecut, ușor-ușor, de pe o linie moartă pe una și mai moartă.

Puțini au fost, mulți au rămas

Cum bine spunea Horia Roman Patapievici, dacă în România ar fi existat 39.000 de disidenți, de spirite curajoase (căci acesta e numărul de „revoluționari” cu acte), dictatura s-ar fi terminat cu mult mai devreme...

Tentativa Guvernului (la ora închiderii ediției e încă doar o tentativă) de a modifica Legea 42, care-i vizează pe revoluționari, a stârnit valuri la fel de mari pro și contra - ca și „Legea dosarelor” (aș zice că din motive sim-

ilare...). În principiu, ideea e de a rediscuta fiecare caz în parte, îndesind „sita” și punând accentul recompenselor asupra celor răniți și a familiilor celor decedați. Nu de alta, dar numărul eroilor a evoluat după sistemul „Puțini am fost, mulți am rămas”. Supărați, o anumită parte a revoluționarilor au amenințat că dau Guvernul în judecată și-l târâie până la Curtea de la Haga! Comentariile sunt inutile.

Cine vrea nu poate, cine poate nu vrea

La prima vedere, pare greu de spus prin ce a deranjat cel mai tare Constantin Ticu Dumitrescu: prin eroarea diplomatică de a acuza obstrucția făcută de unii lideri PNȚCD sau chiar prin insistența de a cere publicarea dosarelor din arhiva Securității?

E totuși simplu să răspundem, reformulând întrebarea: Dacă inițiatorul n-ar fi pomenit nimic despre Ion Diaconescu și Nicolae Ionescu-Galbeni, proiectul „legii dosarelor” ar fi intrat mai repede în procesul parlamentar? Or, aici lucrurile sunt clare. Au trecut nu numai opt ani din Decembrie '89, ci și nouă luni de la schimbarea de putere. În fruntea României se află partide democratice, înalte funcții sunt ocupate de foști deținuți politici, de oameni care au suferit cumplit de pe urma Securității. În plus, spre deosebire de legile cu caracter economic și social, cea propusă - nu de azi, de ieri, ci de ani de zile! - de către Ticu Dumitrescu nu implică semnificative cheltuieli sau investiții străine, re tehnologizări ori nemulțumiri sindicale! Cât despre presupusa „vânătoare de vrăjitoare”, e suficient să ne uităm ce s-a întâmplat în celelalte state (adică toate, în afară de noi și Rusia...) în care s-au pus deja în aplicare legi similare: nu s-a întâmplat nimic.

Și atunci, întârzierea, șicanele, reacțiile ofuscate, amenințările nu se pot explica decât într-un singur fel: chiar dacă eu personal n-am nimic de-ascuns mă voi lupta să nu se deschidă dosarele dacă știu sau mă tem că asta ar fi rău pentru o rudă, un prieten, un coleg de partid, un aliat din coaliție...

Restul e tăcere.

P.S. Nu chiar! Sub flamura lui „Nu pot să zic mai mult”, Adrian Severin (Ministrul Afacerilor Externe, Ministru de Stat!) aruncă bomba: România colcăie, la vârf, de spioni, securiști și mafiști! Da' să nu-i deranjăm... la să fi fost dosarele publice, prin ce mai devenea Severin un personaj interesant?

Nu e de răs

La Tebea, cu ocazia comemorării lui Avram Iancu s-a făcut auzită o propunere năucitoare: Corneliu Vadim Tudor - Președinte al României, Gheorghe Funar - Prim-Ministru, Adrian Păunescu - Ministru de Interne!

Sigur, poate că fiecare dintre noi se visează Președintele S.U.A. Dar rostul acestor rânduri este de a trage un semnal de alarmă: dacă „triumviratul de la Tebea” va fi privit exclusiv ironic vom face o mare greșală. Indiferent cât de tare ne-ar bufi râsul, n-avem voie să uităm că „tribunii” au în spate un electorat care însumează cel puțin 15 procente. Păunescu e doar prim-vicepreședinte la PSM, dar în fapt e vioara întâi, Funar - chiar dacă e împins tot mai la o parte în PUNR, cu siguranță are electoratul lui propriu, măcar ca primar, cât despre Vadim - de la alegeri încoace PRM a crescut în sondaje, încet dar sigur.

Să nu tratăm, așadar, cu bășcălia tradițională (tradițional perdantă) ceea ce s-a întâmplat la Tebea. Mai bine să ne concentrăm eforturile asupra a ceea ce avem de făcut...

Germania

Marile manevre pentru alegerile din 1998

În 1998 vor avea loc, în Germania, alegeri generale, iar evenimentul pare să agite încă de pe acum mersul „locomotivei Europei“. În orice caz, în această vară vacanțele liderilor politici germani n-au fost deloc liniștite. Polemici, atacuri directe, replieri... Au fost aduse pe tapet nu numai chestiuni ale politicii interne, ci și ale celei externe. Kohl și guvernul pe care îl conduce sunt evident ținta atacurilor din partea Partidului Social-Democrat. Dar însăși cariera unuia dintre cei mai longevivi cancelari ai Germaniei stă sub semnul întrebării. Va mai reuși Kohl, ca și altă dată, să refacă un handicap de imagine, sau va trebui să facă loc în postul de șef al guvernului, pe care-l menține din 1982, unui alt lider politic?

Răspunsul la această întrebare este important nu numai pentru nemți, ci și pentru restul Europei, ținând seama de ponderea politică și mai ales economică a Germaniei pe continent.

Gerhard Schroeder, omul care vine din urmă...

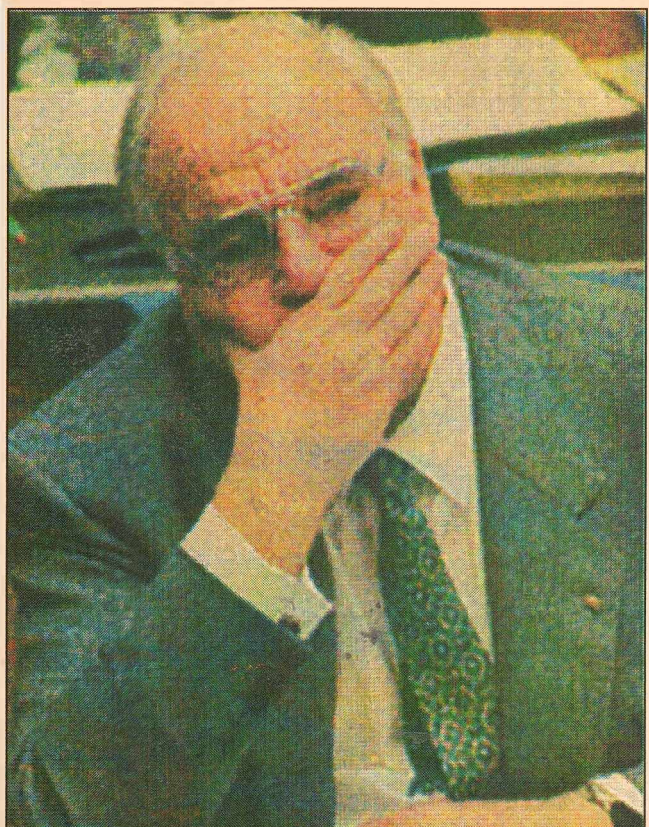
Folclorul politic din Germania spune că Gerhard Schroeder s-a fotografiat în timp ce încerca să escaladeze zidul spre sediul Cancelariei de la Bonn. „Într-o zi – le-a spus el tinerilor social-democrați care-l înconjurau – voi intra dincolo de aceste ziduri pe ușa principală“. Avertismentul nu este doar o glumă. „Suveranul roșu“ din Hanovra, cum i se spune lui Schroeder datorită convingerilor sale social-democrate, pare hotărât să readucă PSD la putere în anul care vine. Deocamdată el are încă de rezolvat problema șefiei în propriul partid. Dar deja PSD conduce în sondajele de opinie cu 56 la sută dintre preferințele de vot, față de numai 34 la sută ale „cancelarului perpetuu“, Helmut Kohl. Analistii spun însă că nu va fi simplu. Kohl a știut să remonteze și în trecut handicapurile de acest fel. Este adevărat că a avut și șansă. De exemplu, căderea zidului Berlinului – la care desigur Kohl a avut propria sa contribuție – a venit tocmai la timp, înaintea unor alegeri legislative, când deficitul de popularitate al Uniunii Creștin-Democrate (partidul cancelarului) anunța deja un dezastru electoral. Fără să aibă ceea ce se numește charismă, privit la începutul carierei sale doar ca un favorizat de șansă, fără merite prea mari, Kohl s-a dovedit un lider de partid iscusit și un șef de guvern tenace și abil. A devenit el însuși aproape o instituție. Dar timpul poate să fie neiertător chiar și cu o personalitate de talia lui Kohl. Schroeder, spun observatorii scenei politice germane, cunoaște toate aceste atuuri ale adversarului său. Pentru aceasta însă „suveranul roșu“ din Hanovra trebuie să-și convingă colegii de partid că este mai potrivit pentru această luptă decât Oskar Lafontaine. Acesta este considerat mai populist și mai puțin dispus la compromisuri. Dar este și mai legat de eșecurile anterioare ale PSD. Schroeder are însă și el un călcâi

vulnerabil și acesta este scandalul amoros în care a fost implicat. S-a spus despre el că a avut o relație intimă cu o ziaristă de la publicația Focus, iar afacerea a ajuns pe primele pagini ale ziarelor. În plus, deși împărtășește o doctrină socialistă, este considerat un om prea elegant și cosmopolit pentru a găsi drumul către oamenii obișnuiți. Iar electoratul de stânga german (numit de unii „nepoții lui Willy Brandt“) s-ar putea să nu vrea un asemenea om ca șef al guvernului.

Schroeder se mai bazează și pe altceva când se arată încrezător în șansa sa. Victoria laburiștilor din Marea Britanie, a socialiștilor francezi ai lui Lionel Jospin în Franța și în general pozițiile bune ocupate de partidele socialiste din Europa îl fac să creadă că întregul continent este într-o fază de schimbare a mentalității politice. În plus, Schroeder și partidul său ar fi obținut deja o victorie asupra lui Kohl prin promovarea unei legi care să stimuleze investițiile și să creeze noi locuri de muncă (Germania având la ora actuală peste 4 milioane de șomeri).

Gerhard Schroeder

Fostul cancelar Helmut Schmidt a spus despre Kohl că este „orb și incapabil să mai conducă“

Punctele „slabe“ ale lui Kohl

Adversarii, dar și aliații lui Kohl, încearcă să identifice din vreme punctele slabe ale lui Kohl și evident ale guvernului pe care-l conduce. Unul dintre ele ar fi politica pe care o duce în domeniul imigrației. Într-un moment în care șomajul a atins cifre record, uneori explicit, alteori mai în surdină, cancelarului i se reproșează că a dus o politică prea tolerantă în ce privește imigrarea forței de muncă. La ora actuală, în Germania, din 82 milioane de rezidenți, 7 milioane sunt străini. PSD a încercat să propună un proiect de lege prin care să strângă șurubul la acest capitol, dar n-a reușit să-l treacă prin Parlament. Noua politică privind pensiile este considerată falimentară chiar și de unii dintre susținătorii guvernului și ea ar putea fi fatală coaliției UCD-UCS în perspectiva noilor alegeri. Specialiștii cabinetului Kohl spun că noua politică a pensiilor ar putea fi aplicată dacă s-ar rezolva problema șomajului, a pieței negre a mâinii de lucru etc. Adică măsuri pe care ar fi trebuit să le ia guvernul. Deși politica europeană a cancelarului este una dintre cărțile lui tari, social-democrații afirmă că a găsit și aici puncte vulnerabile, mai ales în legătură cu opțiunile guvernului privind condițiile de

acceptare a monedei UE, euro. Între punctele slabe ale lui Kohl mai sunt evocate de către adversari și lentoarea cu care se petrece procesul de egalizare a nivelului dezvoltării dintre vestul și estul Germaniei, și chiar o anumită politică partizană în felul în care a susținut doar trei țări din zona sa de interes în procesul de extindere a NATO.

Fostul cancelar social-democrat Helmut Schmidt, un om respectat în cercurile politice germane, a venit să toarne gaz pe foc atacându-l și el dur pe Kohl, cel care l-a învins în confruntarea din 1982. Guvernul și cancelarul, a scris Schmidt în *Der Tagespiegel*, „au abdicat de la o conduită morală, ca să nu spun spirituală pentru Germania“. El a criticat concret politica guvernului față de tineri și în problema șomajului, dar și „certurile“ cu privire la moneda europeană care au produs „nervozitate“ în rândul germanilor. În sfârșit, el a atacat sistemul electoral majoritar, înghețat, care conferă partidelor un rol mai mare decât le este rezervat prin Constituție. Schmidt n-a menajat nici opoziția, pe care a considerat-o neconcludentă și slabă.

„Ferește-mă de prieteni!“

Dacă atacurile din partea adversarilor politici erau de așteptat, Kohl a trebuit (și probabil va trebui) să facă față și atacurilor venite de la Theo Waigel, aliatul său din partea Partidului Creștin Social. Ministru de finanțe și personaj cu mare greutate în cabinet, Waigel ar fi cerut pentru sine postul de vice-cancelar alături de funcția pe care o deține. El a mai cerut o revizuire a componenței cabinetului. Deși este conștient că nu poate să-l înlăture pe Waigel fără a provoca o gravă criză în guvern, Kohl a ridicat totuși tonul. Dar mai cu seamă a simțit aver-

timentul. Până acum Waigel i-a fost un locotenent disciplinat și un aliat fidel în politica europeană. Dar Waigel reprezintă Bavaria cu marele său potențial economic, dar și electoral, care nu poate fi neglijat. La rândul său, Waigel nu vrea să fie permanent ținta atacurilor pentru reformele blocate, pentru politica fiscală, pentru inflație etc. El a lăsat chiar să se înțeleagă că ar dori un post mai puțin expus în guvern sugerând că i s-ar cuveni conducerea Ministerului de Externe. Or, în aritmetica coaliției actuale, postul de ministru de Externe, deținut de Klaus Kinkel, revine reprezentantului Partidului Liber Democrat. Orice schimbare pe această tablă de șah poate fi așadar foarte riscantă.

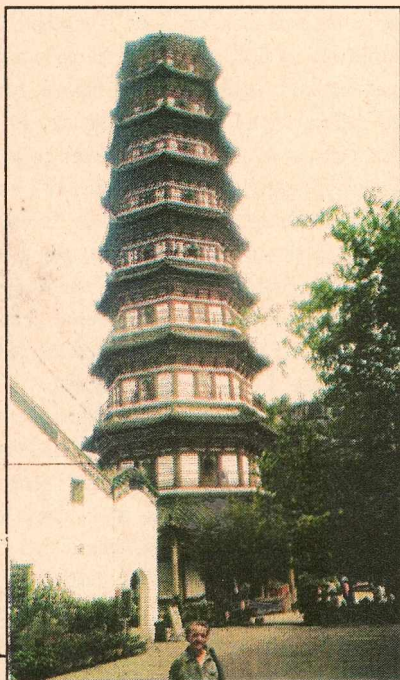
Examinând episodul disputelor recente Kohl-Waigel mulți observatori se întrebau dacă nu va împărtăși și cancelarul german destinul altor lideri politici care, ajunși în culmea faimei lor, descoperă dintr-o dată că sunt părăsiți. Nu cumva aceste tendințe centrifuge fac să se înțeleagă că s-ar fi încheiat cariera politică a lui Kohl? Întrebările sunt grave și nimeni nu s-ar putea încumeta să dea un răspuns, dar semnalele au ajuns și la actualul cancelar. În orice caz, unele izbucniri de mânie ale sale au fost considerate de unii semne ale slăbiciunii, iar de alții, din contră, un semn al unei energii latente care ar putea reizbucni când lupta politică va deveni mai intensă.

Comparat de către unii comentatori cu De Gaulle sau Churchill, prin anvergura sa istorică, Kohl ar putea să aibă și soarta acestora, care au fost la un moment dat ignorați sau măcar dați uitării de unii dintre compatrioții lor. Indiferent însă de relevanța unor asemenea comparații, este cert că jocurile politice din Germania sunt tot mai complicate și tensionate pe măsură ce se apropie data alegerilor.

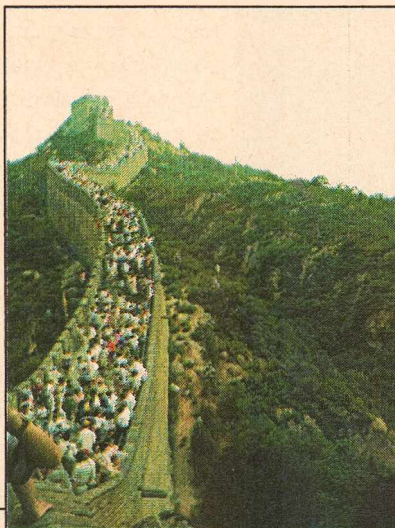

Theo Waigel

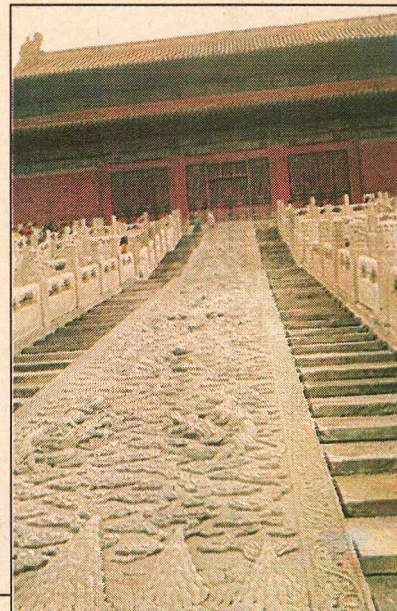
Instantanee din China

Una dintre cunoscutele pagode din China, ce se află în cadrul unui complex de temple budiste din orașul Canton.

Afluență de vizitatori la Marele Zid chinezesc, ce apare din avion ca un enorm dragon zburător, el undulându-se în funcție de teren, prin urcarea munților și coborârea văilor. Este considerat una dintre minunile lumii și un simbol al poporului chinez.

O sculptură unică în lume, situată într-una din curțile interioare ale Palatului Imperial (Cetatea interzisă) din Beijing: pe o singură placă de marmură, de 14 m lungime, sunt săpați cei 9 dragoni.

Vedere din fața clădirii principale a Complexului muzeal aflat la 35 km de orașul Xian (vechea capitală a Chinei), ce adăpostește cele aproape 6.000 de figuri războinice din teracotă și 40 de care de luptă, în mărime naturală, datând din timpul dinastiei Qin, descoperite în anul 1974, în urma unor săpături pentru irigații. Se presupune că numărul soldaților (săpăturile continuând) ar fi de 8.000.

Am avut plăcerea să vizităm, în orașul Canton, în zilele inaugurării, un supermarket, care a costat 20 milioane dolari, 3/4 din capital fiind taiwanez. Magazinul are 600 angajați, jumătate având studii superioare, se întinde pe o suprafață de 40.000 mp și a fost realizat în doar 7 luni. El are și secții productive pentru produse de panificație, semipreparate etc. Firma taiwaneză Trust-Mart are în vedere realizarea pe teritoriul Chinei, în următorii 5 ani, a încă 15 magazine de acest tip.

Vizitând cel mai mare spital de ginecologie și obstetrică din capitala chineză, am aflat la întâlnirea cu conducerea acestuia că aici se propagă ideea ca noii născuți să stea mai mult cu mamele împreună și să fie alimentați pe cât se poate cu laptele de la mamă. Tot aici există un institut de planificare familială, prin care se urmărește respectarea politicii demografice de stat, adică nașterea unui singur copil pe familie, iar în mediul rural, dacă primul copil este fată, barza poate să aducă și al doilea copil, dar numai peste 5 ani.

Balkan Youth Festival

Gabrovo - 1997

Cultură

La Gabrovo, în Bulgaria, toamna a început în acest an cu Balkan Youth Festival – BYF, un festival al tinereții, al cântecului și jocului din Balcani, la care au participat ansambluri folclorice din Bulgaria (Gabrovo), Grecia (Solon), Iugoslavia (Kosjeruț), Macedonia (Ohrid), România (Sibiu) și Turcia (Istanbul).

Timp de cinci zile, Gabrovo, un oraș cu aproape 100.000 locuitori, aflat la poalele munților Stara Planina, a răsunat de melodiile și jocurile specifice fiecăreia din cele șase țări participante, care au susținut spectacole la Teatrul de vară, pe scena specială din fața Primăriei sau în timpul tradiționalei parade care a scos tot orașul în stradă.

România a fost reprezentată în acest an de ansamblul „Izvoarașul” condus de Ioan Ovidiu Dragoman și patronat de

Primăria din Sibiu. Cei 30 de dansatori, muzicanți și soliști, deși alcătuiesc un ansamblu relativ tânăr, aflat la prima participare peste hotare, i-au cucerit pe gabroveni cu dansuri și cântece din nouă zone ale țării. De altfel festivalul s-a încheiat inspirat cu o spectaculoasă Periniță care i-a cuprins în horă pe dansatorii din cele șase țări, pe organizatori și pe spectatori!

A fost momentul de vârf, emoționant, al celei de-a doua ediții a Balkan Youth Festival.

În paralel cu festivalul, la Primăria din Gabrovo, ziaristii care au însoțit ansamblurile celor șase țări precum și

reprezentanți ai diferitelor organizații nonguvernamentale, fundații și asociații din Bulgaria au participat, timp de trei zile, la o masă rotundă cu tema „Parteneri acum și pentru viitor”.

Fiindcă festivalul aparține tinerilor a apărut și ideea acestei mese rotunde axată pe problemele tinerilor din Balcani, spunea în cuvântul de deschidere dl Ivan Nenov, președintele Comitetu-

lui de organizare al festivalului. Problemele tinerilor din țările balcanice, șomajul, criminalitatea, SIDA, drogurile, lipsa locuințelor, copiii străzii, sunt tot atâtea motive ale unei prezentări negative în mass-media din Balcani. Iar această imagine negativă am accentuat, noi românii, poate influența deciziile politice, economice și culturale ale țărilor occidentale în raport cu țările balcanice.

În final, participanții la masa rotundă au conceput un Memorandum ce va fi trimis instituțiilor publice, asociațiilor și bineînțeles mass-media din Balcani. Iar pentru tot ceea ce a făcut Gabrovo ca participanții la festival să se simtă cât mai bine nu putem decât să-i spunem din inimă: blagadară, Gabrovo!

Cronica unei cafteți anunțate

De la Bolintin, Kogălniceanu și Hădăreni, ne-am convins că orice cafteală româno-țigănească poartă după ea sămânță de conflict interetnic. Așa că n-am lipsit de la Balotești, locul unde românii și țiganii au ajuns să nu mai încapă în aceeași oală, oricât de bine i-ar îndesa autoritățile.

Polițiștii sunt scoși la plimbare

Dacă stai în Balotești doar un sfert de oră, cât să te uiți de-a lungul străzii principale, orașul pare la locul lui, arătându-și cel puțin

Clădirea discotecii din Balotești pare, la prima vedere, locul unde niciodată nu se întâmplă nimic. Și, totuși, de aici a pornit tot scandalul

două fețe: una a îmbogățitorilor peste noapte – cu vile grandioase răsărite pe marginea lacului –, alta a sărăciei de tranziție, cu oameni zdrențăroși și desculți, parcă anume uitați de Dumnezeu în fața unor cocioabe dărăpănate.

Dacă stai în Balotești ceva mai mult, nu se poate să nu vezi că lucrurile sunt nițel mai complicate. În spatele blocurilor din centru țiganii se adună ciorchine, cu mâna arătată clar prin gesturi și vorbe de duh. Românii îi privesc din balcoane, fără să scoată o vorbă. Alți români șușotesc prin stația de autobuz, la magazin, ori într-o curte îndepărtată, dar numai după ce s-au convins că în jur nu există picior de țigan. Mașinile cu polițiști circulă non-stop, ca și când starea de spirit a orașului ar trebui măsurată din minut în

minut. Și când colo chiar așa! Încăierarea din Balotești cică a fost aplanată. Fondul conflictului dintre români și țigani, însă, este departe de-a fi rezolvat.

Dansul cu brici și pari de căruță

Varianta oficială a scandalului de la Balotești, prezentată de maiorul Vasile Berbinschi, șeful serviciului „Ordine publică”, de la Poliția județului Ilfov, sună cam așa:

„Pe data de 19 septembrie, la discotecă a avut loc o altercație între românul Samoilă Cornel de 18 ani și țiganii Stan Marian, zis Gangster, și Stan Ioan, zis Chioru. Bătaia a izbucnit pe fondul consumului de alcool și al unor antipatii mai vechi. După ce s-au lovit între ei, patronul discotecii i-a dat afară. Unul dintre țigani a rupt un par, dintr-o căruță, altul a scos un brici. Între timp s-au adunat câteva zeci de localnici, împărțiți clar în două tabere. De o parte românii, dincolo țiganii. Polițiștii au reușit să-i împrăștie. Asta era vineri seara.

Sâmbătă și duminică s-au amenințat unii pe alții, în fel și chip. Duminică seara, cineva a răspândit zvonul că țiganii s-au adunat și vor să vină peste români să-i bată. Așa că s-au adunat și românii, vreo 50–60, pregătiți să se apere. Cele două tabere nu s-au confruntat direct, între ele a existat un cordon de polițiști. A fost alertată poliția SAI și a capitalei, am luat declarații, am filmat, urmează să se ia și măsuri asupra vinovaților. Astfel de situații se întâlnesc aproape în toate localitățile în care trăiesc și țigani. Ei mai fură, mai amenință, te mai scuipă pe stradă...”

DL maior Berbinschi ne-a asigurat că țiganii exagerează atunci când spun că românii au tăbărit în casele lor. Poveștile cu geamuri sparte, mobilă distrusă ori violuri în serie sunt tipic țigănești și au doar valoare de folclor.

„Vrea să ne determine să omorâm pe cineva”

În prima fază a întâlnirii noastre cu țiganii suntem sfătuiți să ne vedem de treabă, pentru că ei s-au săturat de presă, că au spus una și la televizor a ieșit alta. În faza a doua, de-abia reușim să scăpăm de avalanșa de povestiri în care țiganii sunt discriminați, puși pe drumuri,

Octavian Vlad cere daune de la românii, pentru că a suferit „stresuri” și a fost distrus moral

hăituiți de vagabonzii altei rase. Și apoi de Poliție.

Domnul țigan Alexandru, tatăl celor doi băieți implicați în bătaie, își pune în joc tot vocabularul lui civilizat pentru a ne convinge că are o familie muncitoare, la locul ei, cum ar veni. El e pensionat pe caz de boală, nevasta și cele cinci fete lucrează la ADP-București: „Au venit un grup de români peste noi înarmați cu răngi, băiatul lui Samoilă i-a tras cu ranga băiatului meu, dintr-o dată, de-a căzut jos și acum e la Spitalul Marinescu, lovit la cap. Poliția era acolo, s-au tras trei cartușe, ca să-i sperie, să nu ne omoare, să nu ne dea foc. Nu știu cum, da’ Poliția ne amenință tot pe noi, ne ia declarații, cică ne dă și amenzi.”

Octavian Vlad este un fel de purtător de

Dna Anastasia se întreabă, așa, retoric, cine naiba i-o fi furat toate găinile din coteț?

cuvânt al ȝiganilor din Balotești, pentru că el vorbește frumos, știe cum să pună problema. Te ia pe departe, cu drepturile minorităților și integrarea socială, cu faptul că ȝiganii nu sunt paraziți, ei își văd de munca lor și se dau în vânt după prietenia româno-ȝigănească. „Noi cerem daune de la români, că am suferit stresuri, am fost distruși moral. Când a fost bătaia eu mă întorceam de la o nuntă, de la Mătăsaru. La biserică se trăgeau clopoțele și niște români ne amenințau de mama focului. Da' erau de cei de speță proastă, bețivi și fără ocupație, nu gospodarii și oamenii cinstiți din Balotești. Noi n-avem nimic cu ăia. Eu mi-am luat toată familia și am fugit pe câmp. De frică nu mai mergem la servicii, copiii nu mai merg la școală. Dacă ăștia nu se potolesc, ne chemăm toate neamurile de la Bărbulești, Ploiești, București, că noi suntem solidaritari și ne facem dreptate cu mâna noastră. Dacă vrea război, o să aibă! Ce, credeți că dacă voiam să ne batem n-o făceam? Păi dacă io iau o bătă și mata îmi arunci o monedă de o sută, ți-o învârt cât poțestești, fără să cadă jos că știu ceva lupte. Da' noi zicem să fie pace, că românii și ȝiganii din Balotești sunt botezați în același cazan, la aceeași biserică. Mi se pare că ăștia vrea să ne determine să omorăm pe cineva, ca să intrăm în pușcărie. Io nu vreau asta, că am copii și am treabă, io nu stau să scuip în baltă, ca să prind un pește să-l mănânc, așa cum fac românii fără câpătâi, io am afacerile mele.“

ȝiganii foarte tineri, cu gustul discotecilor, spun că ei nu sunt lăsați să-și vadă de gagicile lor și să se distreze în voie. Iată și oful lui Albert: „De câte ori mă duc la discotecă, bunînțelea cu fete, ăsta a lu' Samoilă pune dedicații pentru fetele mele și vine și-mi zice că, bă, cu asta m-am culcat eu și alte chestii. Ia fetele ȝiganilor cu' japca, le urcă în mașină, mereu iese scandal. Și noi i-am ajutat pe băieții ăștia, zău, că sunt bețivi și pușcăriași fără servicii, i-am luat șoferi pe mașinile noastre. Au și invidie, când vede mașinile, sufrageriile de milioane...“

ȝiganii susțin sus și tare că românii au tăbărit peste ei, cu răngi și băte, așa, din senin

„Vezi cum te fură și nu le poți zice nimic“

Despre partea românească, însă, Doamne, să ne ierți. Ne-a fost tare greu să vorbim cu românii, la ei acasă, în curtea sau în scara blocului. Ei se uită, bine în jur, ca să se asigure că nu-i văd ȝiganii, dacă vorbesc o fac în șoaptă, spun ceva numai fără aparatul de fotografiat și fără să-și dea numele. Oare ce să însemne toate astea? „Maică, noi rămânem aicea cu ei. ăștia ne toacă mărunt, să nu mă arătați pe film!“ Nu știu alții cum sunt, da' mie mi-a picat foarte prost să o înțeleg pe biata bătrână și să nu pot face nimic pentru ea. Așa că o să transcriu câteva dintre părerile românilor, de pe reportofon, fără să folosesc nume și adrese.

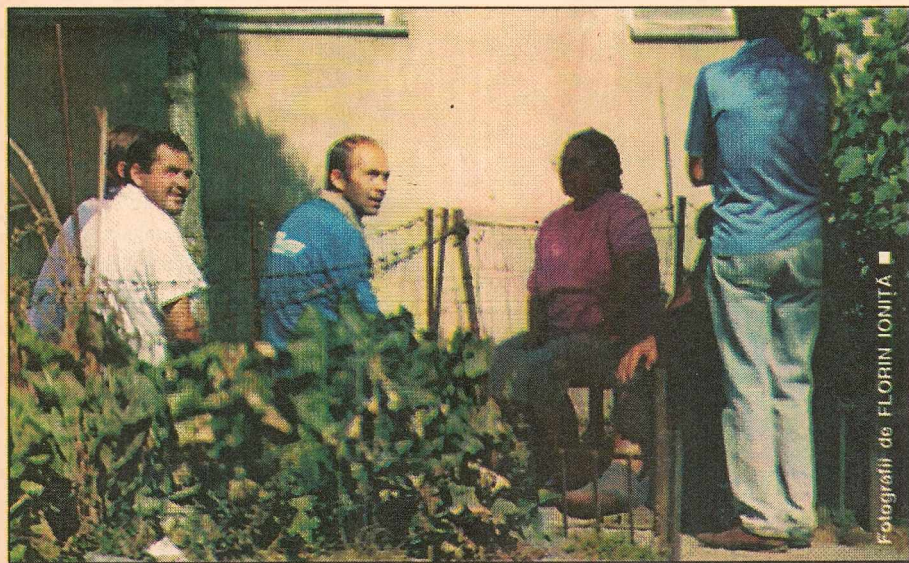
„ȝiganii au amenințat că se răzbună și eu chiar îi cred. Că ăștia nu știu nici de rușine,

nici de frică. N-am văzut exact cine cu cine s-a bătut, am auzit doar că unul striga, că-i violează fetele. Nu știu dacă era român sau ȝigan.“

„Nimeni nu s-ar lega de ȝigani dacă și-ar vedea de treabă și ar înceta cu furturile. Mie mi-au spart baraca din grădină, mi-au luat aragazul, două butelii, o pompă de stropit pomii, cuțite, furculițe, tot ce-au apucat. Știu că numai ȝiganii au făcut asta, chiar dacă nu i-au prins.“

„Românii au dreptate, că îi vezi pe ȝigani cum fură și nu le poți zice nimic, sunt mulți și-ți dau în cap când ți-o fi lumea mai dragă. Noi muncim de ne sar ochii, că vedeți ce vremuri sunt, ăștia dorm ziua și ne fură noaptea. Dispar animale, căruțe întregi de porumb, coșuri cu cartofi, covoare și aparate din casă. Pe noi ne-au pândit din grădină, că am găsit acolo sticle de băutură și ne-au prădat cum am plecat de acasă. A venit Poliția, nu zic ba, da' te întreabă pe cine bănuiești și dacă ai martori. Așa nu se rezolvă în veci, că ȝiganii doară n-or fi proști să fure cu martori. Eu și bărbatul meu nu ne hodinim nici noaptea, unul trebuie să păzească grădina, dacă vrem să nu avem pagubă. Acuma ziceți și dumneavoastră, o fi bine așa?“

În ziua documentării noastre, la Balotești s-a încins un adevărat „spectacol“, cu intenții democratice. Au venit liderii Partidei romilor, s-a vorbit frumos despre conviețuirea pașnică, s-au făcut fotografii, s-a zâmbit aproape electoral. TVR-ul hop și-așa, cu o ediție specială transmisă în direct, dar nu atât de în direct încât românii să fie lăsați să-și spună oful, iar ȝiganii să nu aibă timp să se tragă la sacou și cravată, că de vorbit oricum n-a mai fost loc. După toate acestea, însă, spaima românilor a rămas la locul ei. Și-atunci la ce bun spectacolul?

Românii din Balotești șușotesc pe la colțuri, cu teama că ȝiganii se vor răzbuna

Târgul Vitan-Bârzești:

Între lux și mizerie

În fiecare duminică, cei care coboară din metrou la stația Mihai Bravu nimeresc într-o foșgăială fantastică. Pe un imens teren viran se înghesuie câteva zeci de mii de vânzători și cumpărători, o lume pestră care tranzacționează cele mai bizare mărfuri cu puțință. Târgul Vitan-Bârzești există de mulți ani și era vestit de pe vremea lui Ceaușescu. Comercianții sunt și ei foarte amestecați. De la pătură la pătură (nu există tarabe), poți întâlni arabi, moldoveni de peste Prut, chinezi sau autohtoni, țigani și români. După fizionomie sunt de la șmecheri de cartier până la domni cu figură de magistrat pensionar, unii fac afaceri de milioane, iar alții vând ce au prin casă pentru a face rost de bani pentru mâncare și medicamente. Dacă vrei, poți cumpăra țigări fără timbru, casete înregistrate fără copyright, arme de foc, mașini de furat, sau cuie ruginite și crătiți din care au mâncat câteva generații. Târgul ține între 9,00 și 15,00. La spartul lui, unii dintre vânzători pleacă cu câteva zeci de milioane de lei, alții cu câteva mii, dar pentru 6 ore au fost cu toții oameni de afaceri.

Târguieli aproape turcești

Nu contează dacă ai venit să-ți cumperi un Mercedes ori o șurubelniță, tot trebuie să te târguiești. La început proprietarul obiectului pe care vrei să-l cumperi aruncă un preț astro-

pe care a dat 5.300 de lei, al unui sfeșnic de 12.100 de lei și al unei vase de bronz pe care a luat-o după lupte seculare cu 11.700 de lei. Nu avea nevoie de marafeturi dar, cuprins de febra marilor afaceri, a mai cumpărat, nu se știe de ce, un briceag cu mânere de os contra 6.500 de lei.

Singura marfă care nu se negociază sunt

O afacere la botul mașinii

nomic. Prima reacție este să-l înjuri de mamă și de regulă cumpărătorul chiar o face. Vânzătorul înjură și mai urât tot neamul cumpărătorului, dar scade din preț. De când ești înjurat te ia valul și intri în atmosfera de bazar turcesc, te tocmești pentru fiecare sută de lei. Așa a ajuns redactorul Flăcării fericitul posesor al unui portțigaret de chihlimbar

țigările fără timbru. Puradeii care le vând sunt probabil angajații unei rețele de contrabandisti fiindcă au aceleași prețuri. Chiar și așa poți cumpăra țigări la aproape jumătate de preț față de ce e în oraș.

„Dom'le, mașina-i bună, da' să nu ieși cu ea din țară!”

Marile afaceri din târg se fac cu automobile. Cu un salariu bun poți cumpăra rapid un Trabant care încă merge (contra 2.000.000 de lei). Cu 15.000-18.000 de dolari găsești limuzine noi Mercedes, Jeep-uri sau mașini japoneze. Unele prețuri te incită fantastic. Astfel am găsit un B.M.W. făcut în '92 scos la vânzare pe doar 1.000 de dolari. Ne-am interesat la un tip cu tenul măsliniu de ce costă așa puțin. Amabil, ne-a zis sincer: „Dom'le, mașina-i bună, actele e făcute, io-te vama, e înmatriculată, da' să nu ieși cu ea din țară că-i urmărită!”

Actele se perfectează pe loc de către niște întreprinzători dotați cu mașini de scris și formulare tipizate.

Noi n-am avut curaj, dar unii chiar mănâncă în talcioc

Grișa pistolarul

La un moment dat ne-a abordat un tip scund, îndesat, cu barbă, posesor al unei fizionomii imbecile și al unui accent ciudat. Niște parteneri de afaceri îi spuneau Grișa. Cu toate că-ți dădeai seama de la o poștă că-i frate rusofon de peste Prut, el zicea la derută

**Oameni,
pături
și toate
marafeturile din
lume**

că-i aromân din Dobrogea. Cu prudență, a încercat să ne vândă contra 500.000 de lei un pistol cu gaze. Prețul era la o treime față de magazinele de arme și în plus vânzătorul nu ne întreba de permis. Am vrut să supralicităm și ne-am pripit. L-am întrebat dacă n-are și ceva mai serios, cu glonț adevărat. După câteva clipe de gândire fratelui Grișa i s-a părut că nu suntem de încredere. Mura i s-a

contorsionat, iar privirea lui opacă nu prevestea nimic bun, așa că ne-am făcut pierduți în mulțime.

diat banii din buzunar sau marfa din față. Totuși, dacă stai cu ochii în patru și nu ești o fire impresionabilă, nu trebuie să plătești protecție băieților cu ghioage.

Pentru cei care vând mașini, lucrurile sunt însă mai complicate. Încă de sâmbătă seara apar grupuri de întreprinzători pedestri care ocupă vadurile bune. Duminică pe la ora 7,00 vin și proprietarii mașinilor scoase la vânzare. Primii ocupanți ai locurilor bune se oferă să le închirieze. La început cer chirie 30.000-40.000 de lei pe oră, dar după negocieri îndrăcite, bat palma cu proprietarii de automobile și la 5.000-10.000 de lei.

TOMA ROMAN jr. ■

Mafia târgului

Din când în când circulă printre pături niște inși solizi cu ghioage din lemn strunjit în mâini. Instrumentele lor, ceva între crose de baseball și bastoane de polițist, nu erau de vânzare. Tipii cu ghioage asigură, contra unei sume modice, protecția mărfii. Este adevărat că în târg, dacă nu ești atent, îți dispar ime-

Handicapații sub semnul nediscriminării

Organizată sub înaltul patronaj al Președinției României, Conferința internațională „POLITICI EUROPENE ÎN FAVOAREA PERSOANELOR CU HANDICAP”, desfășurată la București în perioada 25-27 septembrie a.c., a avut drept scop sensibi-

lizarea opiniei publice, crearea unei conștiințe comune și încurajarea cooperării internaționale într-un domeniu cu mare încărcătură emoțională: handicapul uman.

În spatele cuvintelor frumoase, un ciob de realitate: ● Unul din zece cetățeni ai Uniunii Europene este afectat de o formă de handicap ● În România sunt înregistrate la Secretariatul de Stat pentru handicapați peste 450.000 persoane având grad diferit de handicap ● Luna mai 1997: 4.473 de mici handicapați se află internați în căminele-spital, 933 în 6 cămine-atelier, iar peste 21.000 erau ocrotiți în familii ● UNICEF a reușit, în 5 ani de activitate în România, integrarea a 500 de copii cu handicap în școlile normale din Timișoara ● Secretarul de Stat al Guvernului a vehiculat sume exorbitante referitor la pensiile și ajutoarele ce le primesc persoanele cu handicap și însoțitorii acestora ● Handicapatul are 80.000 lei/lună, iar însoțitorul său primește 200.000 de lei, dle Remus Opriș.

DIANA BOICESCU ■

Mulțumim doctorilor chirurghi *Mihai Prună* și *Petru Tonu* de la Spitalul Clinic de Urgență „Sf. Pantelimon” pentru gradul înalt de profesionalism demonstrat în îngrijirea colegului nostru *Adrian Boicescu*.

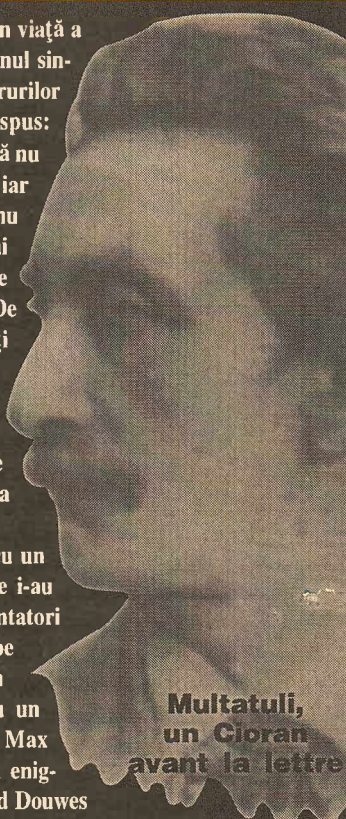

Fotografii de FLORENTIN ICHIM

Multatuli, iconoclastul

Convingerea sa intimă în viață a fost: „Adevărul este unul singur, iar numărul non-adevărurilor este infinit“. Mai plastic spus: „Două mânuși de mâna stângă nu fac o pereche de mânuși, iar două adevăruri pe jumătate nu fac un adevăr întreg“. Mai credea că „iluziile pierdute sunt adevăruri regăsite“. De asemenea, era convins că „toți oamenii au gânduri, dar numai puțini le transformă în convingeri“. Iar despre credință spunea că este „închisoarea de bunăvoie a inteligenței“.

Asemenea gânduri spuse cu un anumit cinism și amărăciune i-au determinat pe mulți comentatori occidentali să-l considere pe autorul lor că face parte din aceeași familie de spirit cu un Cioran, Nietzsche sau Max Stirner. Adevăratul nume al enigmaticului autor a fost Eduard Douwes Dekker, dar este cunoscut sub pseudonimul de Multatuli. O lucrare a sa este citată în jurnalul lui Van Gogh și avea să fie pomenit și de Freud, dar faima lui s-a răspândit abia în ultimul timp. După o carieră liniștită petrecută în Indiile olandeze, Multatuli (născut la 2 martie 1820) avea să-și scrie lucrările începând cu 1859 când, rămas fără posibilități materiale, redactează într-o mansardă din Bruxelles romanul său autobiografic *Max Havelaar* în care denunță politica olandeză colonială. Adoptând pseudonimul Multatuli (care în latină înseamnă „multă suferință“), autorul nu dobândește decât o faimă relativă, rămânând tot fără bani și dezamăgit. Scrierile sale ulterioare sunt un atac coroziv și adesea autosfâșietor: denunță ipocrizia sistemului politic, atacă religia oficială pe care o consideră dogmatică și bigotă, critică sistemul educațional etc. Scriind în felul acesta, își dezvăluie implicit propriile idei care formează un corpus de șapte volume. În ultimii ani ai vieții nu a mai scris nimic, asemeni lui Rimbaud. Moare în Germania în 1887, după ce fugise din Olanda unde fusese condamnat la doi ani închisoare. Acum are la Amsterdam un muzeu ce-i poartă numele.

Multatuli,
un Cioran
avant la lettre

Un portret de Van
Dyck, care-i ilus-
trează măiestria

De la Van Dyck la Van Gogh

Maturizarea artistică a lui Van Dyck, marele pictor flamand al secolului al XVII-lea, s-a produs în Italia unde s-a aflat între anii 1621-1627. Iar jumătate din acea perioadă el a petrecut-o la Genova, acolo unde a și realizat cea mai mare parte a pânzelor de inspirație italiană. Pentru a-l omagia pe marele pictor, Genova a organizat în această vară o mare expoziție Van Dyck. Cu prilejul respectiv au putut fi admirate calitățile pictorului: deosebitul simț al culorii și luminii, talentul de portretist, valoarea compozițională a lucrărilor, știința detaliului. O altă mare expoziție are loc tot în acest an, însă acum la Veneția, și este intitulată: *Pictura flamandă de la Van Gogh, Ensor,*

Magritte, Mondrian până la contemporani. Organizatorii expoziției au vrut să demonstreze nu numai deosebita aplicație a artiștilor plastici flamanzi, ci și marea varietate a stilurilor folosite de ei.

Pat de recuperare pentru statui

Una dintre cele mai senzaționale descoperiri arheologice din ultimii ani a fost recuperarea de pe fundul mării la Riace, în Calabria, a două statui grecești din bronz reprezentând doi atleți sau mai curând doi eroi. Înfațișarea lor este bine cunoscută acum în toată lumea. Dar pentru a le fi redat aspectul original s-au făcut lungi și complicate lucrări de curățire de diverse depuneri, lucrări efectuate la Florența între 1975 și 1980. În urma unor examene endoscopice s-a constatat începerea unui proces de coroziune. Într-adevăr, ceara în care statuile fuseseră turnate acționa ca un factor coroziv. A

trebuit să se amenajeze un adevărat laborator cu aparatură robotizată, dispunând chiar de telecamere foarte sofisticate. În felul acesta, timp de doi ani au fost aspirate toate impuritățile. În laborator s-a amenajat practic un fel de spital în care statuile erau supuse unui examen „clinic“ complex și permanent. Acum specialiștii vor să conserve cele două statui într-un loc bine amenajat, iar publicul să vadă copiile lor executate după o metodă foarte eficientă folosită deja la „copierea“ statuii lui Marc Aureliu de la Muzeul Capitolin din Roma.

Michel Sânzianu

Muzeul municipalității elvețiene Pully găzduiește, în aceste zile (până la 2 noiembrie) o amplă expoziție consacrată reputatului artist plastic român MIHAI SÂNZIANU. Deschisă sub auspiciile municipalității Pully și sub înaltul patronaj al Excelenței Sale Radu Boroianu, ambasador al României în Elveția, expoziția reunește lucrări dintre cele mai reprezentative pentru maniera distinctă, in-

confundabilă, a creației artistului. Spirit profund lucid, sensibil la decantările subtile – și grave – ale cotidianului uman, Mihai Sânzianu ne oferă, prin intermediul bijuteriilor sale cromatice, veritabile pretexte de contemplare și meditație, propice demersului intim de identificare și regăsire spirituală.

Cu prilejul Expoziției, „Editions vie art cité“ a editat, în excepționale condiții grafice, o monografie consacrată artistului, cuprinzând patruzeci de reproduceri, color și alb-negru, însoțite de note aparținând lui René Berger și lui Claire-Lise Bouaïche-Margot și de o convorbire cu artistul realizată de Armande Reymond. (Gr. T. CUZA)

N.R. În emisiunea culturală a postului de televiziune Euro-News din 24 septembrie a fost difuzată o amplă prezentare a operei lui MIHAI SÂNZIANU – un nou și prestigios semn de prețuire a creației sale.

La Municipalité de Pully
et
le Musée de Pully
sous le Haut Patronage
de son Excellence Radu Boroianu,
Ambassadeur de Roumanie en Suisse
ont le plaisir de vous inviter
au
vernissage de l'exposition

Michel Sanzianu

mercredi 10 septembre 1997, dès 18.00 heures
en présence de l'artiste

Catedrala Sfântul Petru și Paul din Vilnius, exemplu al barocului

Vilnius – „Drumurile barocului“

Cultura lituaniană, puțin cunoscută în alte părți ale Europei, în afară de zona țărilor nordice, începe să-și facă tot mai mult cunoscute valorile. Un program al Uniunii Europene este destinat tocmai cunoașterii unora dintre aspectele acestei culturi și anume barocul din arhitectura orașului Vilnius, capitala țării. Cel mai bun exemplu al stilului

baroc este biserica Sf. Petru și Paul din secolul al XVII-lea. Exteriorul edificiului este deosebit de atrăgător, dar punctul său maxim de interes îl prezintă interiorul, unde sunt nu mai puțin de 2.000 sculpturi reprezentând diverse figuri umane. Este doar unul dintre locurile de atracție ale acestui oraș, care a devenit în ultimii ani și o mare atracție turistică.

Sylvester Stallone are un alt look

Îngrășat, melancolic, cu o față de funcționar împăcat cu sine. Acesta este noul Sylvester Stallone așa cum apare în filmul **Cop Land**. În acest film Stallone, care a fost distribuit în rolul unui polițist de vârstă mijlocie, pare să arate mai mult decât în **Rambo** sau **Rocky** că este și un actor nu numai „purător de mușchi“ cum l-au definit unii detractori de-ai săi. Stallone pare să fi devenit și mai înțelept pentru că a declarat presei că filmele în care a jucat, așa numitele „action movies“, adică filme de acțiune, au devenit o chestiune de tehnologie în care se urmăresc doar efectele speciale. Astfel, în **Cop Land** el interpretează rolul unui polițist cinstit dar în criză de „maturizare“, alături de colegii săi corupți dintr-un oraș de pe coasta de Est. Regizorul

i-a cerut să se îngreșe cu zece kilograme și el a făcut-o admitând că și asta vine o dată cu vârsta. În orice caz, David Hunter, un critic de film de la **Hollywood Reporter**, a afirmat că dacă mâine s-ar desfășura ceremonia de acordare a premiilor Oscar, Stallone ar trebui să fie unul dintre premiați.

Visele lui Beethoven

Privind de la lectura unor scrisori ale lui Beethoven, adresate în epoci diferite unor prieteni apropiați, în care le împărtășea visele sale nocturne, Maynard Solomon, un cunoscut muzicolog și psihiatrist american, ajunge la concluzii foarte interesante. El este de părere că elementele prezente în visele marelui com-

pozitor german au un numitor comun: „reprezintă negarea și simbolică transcendență a conștiinței de a nu fi iubit de cei din jur. Sunt expresia unei ilegimități rectificate. Aceste vise – spune psihiatristul mai pe șleau – constituie plânsul sincer, dar neascultat, al unui copil care reclamă dragoste din partea părinților săi“. Așa o fi, dar asta nu explică geniul și forța creatoare ale lui Beethoven.

Celebritatea vine de peste ocean

Privind în propria ogradă, adică la soarta propriilor lor vedete de cinema, italienii au constatat că multe dintre ele optează pentru „emigrarea la Hollywood“ sau în alte centre ale cinematografiei. Fenomen al globalizării culturale? Așa pare să fie pentru că nu numai actorii sau actrițele fac astfel, ci și muzicienii (marii dirijori italieni pot fi întâlniți mai curând în exterior decât acasă), sau arhitecții. Este o modă? Este mai mult decât atât.

În orice caz, un exemplu de ultimă oră îl oferă actrița Monica Bellucci. După o promițătoare carieră ca model, a plecat în S.U.A. unde a fost cover-girl, apoi a venit în Franța pentru a se lansa în cinema unde a fost distribuită în câteva filme de succes precum **Doberman**, **Mauvais genre**, **Appartement**. Ea susține că îi convine condiția de „emigrantă culturală“ dacă într-o asemenea postură are alături de ea pe o Vima Lisi, Lea Massari, Isabella Rossellini, care au făcut și fac frumoasă carieră internațională.

Cultura fără frontiere

Chantilly – intrarea în Muzeul calului

Chantilly este un mic orașel din partea de nord a Franței, situat la circa 50 km de Paris. Așezat într-o foarte pitorească regiune, pe malul unuiuia dintre afluenții râului Oise, Chantilly este unul dintre locurile predilecte de petrecere a timpului liber al parizienilor. Aici se află un castel, muzeul Condé dar și faimoasele scuderii

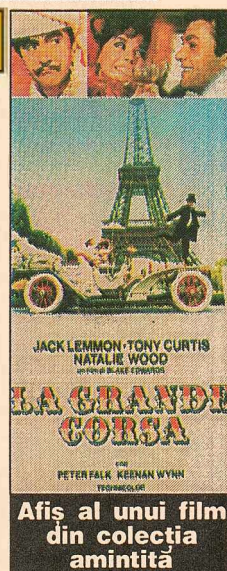
Muzeu al calului

unde își are sediul și un muzeu viu al calului. Inaugurat în 1982, acest muzeu conține evident o vastă colecție de șei și obiecte de harnașament, diverse trăsuri de epocă, lucrări de artă având ca temă calul, săli de proiecție în care sunt prezentate diverse aspecte legate de dresajul acestui animal frumos și inteligent. Dar mai cu seamă vizitatorii pot vedea circa 50 de cai de diverse rase, unde pot asista pe viu la felul cum se întreține, se hrănește sau se dresază un cal.

Un hobby – afișele de film

„Industria viselor“ – filmul – a fost întreținută, prin tot felul de mijloace publicitare, între care pe primul loc s-a aflat afișul. Cel publicat pe ziduri, sau în locuri special amenajate. La ora actuală afișele au cam ieșit din preocupările distribuitorilor care preferă reclama prin presă și mai ales prin televiziune. Dar afișele fac parte într-un fel din viața filmelor. Acest lucru l-a gândit și Maurizio Baroni, din Castelfranco Emilia, care începând de la vârsta de 8-9 ani a adunat circa 45.000 afișe. Posedă așadar o colecție impresionantă pe care uneori o pune la dispoziția unor regizori sau actori, dar și a altor ama-

tori. O editură a avut chiar ideea publicării unei cărți cu cele mai reprezentative afișe, iar casele de licitații pun din când în când în vânzare afișe care se vând cu mii de dolari. Iată că o asemenea îndeletnicire poate fi nu numai instructivă ci, uneori, chiar și bănoasă.

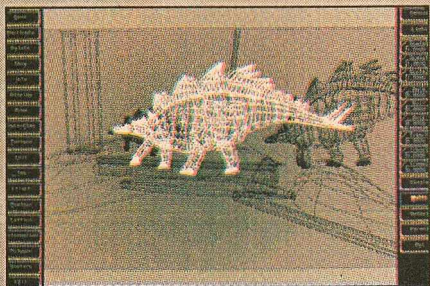

Afiș al unui film din colecția amintită

De jur-împrejurul ecranului

Film

Stan Winston Studio, amplasat într-o secție industrială de la Van Nuys, a folosit peste 100 de artiști și tehnicieni inventivi timp de un an și jumătate, cât a durat schițarea, proiectarea, sculptarea, modelarea, asamblarea, acoperirea și pictarea diferiților dinozauri; a existat o diversitate de creație: de la micuțul Compsognathus („compy”), de mărimea unui pui de găină, până la „T-Rex”, înalt cât un bloc cu două etaje ■ Apare, ca să zicem așa, **chestiunea morală** ridicată de „JURASSIC PARK”: „Clonarea ADN ar putea fi viabilă, dar este ea acceptabilă?! – se întreabă Spielberg. Este corect ca oamenii să facă așa ceva, sau dinozaurii și-au trăit deja epoca?!” ■ Controversa în jurul clonării – prezentată ca posibilă în „JURASSIC PARK” – și anunțată ca reală în februarie 1997 când cercetătorii britanici au reușit să cloneze o oaie – a izbucnit din nou cu furie pe primele pagini ale ziarelor pe când „LUMEA DISPĂRUTĂ” se afla în... postproducție! ■ Modul în care WINSTON își concepe munca face să sporească și farmecul acesteia: el nu se gândește la creaturile sale ca la niște dispozitive mecanice, ca la niște roboți fără suflet... ci ca la niște personaje, actori și vedete. „Noi le dăm personalitate. Ei au expresii”, spune el. ■ Fiecare „T-Rex” a cântărit aproape 10 tone, fiind deplasat pe șine de cale ferată ■ După îndelungi căutări prin întreaga lume – s-au căutat locuri de filmare în Caraibe, America Centrală, Noua Zeelandă etc. – platoul pentru exterioare s-a stabilit în **pădurea Redwood**, California, la câteva ore de drum de San Francisco; locul ales se datorează se pare și faptului că un membru al **Ligii pentru salvarea pădurii Redwood**, care datează din preistorie, afirmă că: „Aceste păduri californiene arată astăzi la fel ca acum 20 milioane de ani. Copacii aceștia reprezintă o superbă floră unică, o relicvă a vremurilor în care dinozaurii hoinăreau pe aici...!”

Cronica filmului

Pagini realizate de
Horia Pătrașcu

„LUMEA DISPĂRUTĂ” - JURASSIC PARK („The lost world: Jurassic Park - S.U.A. - 1997, 126 min.)

...Absolut fascinant și mereu imprevizibil acest FENOMEN al cinematografului american – pre numele său: **STEVEN SPIELBERG**...!!!

O veritabilă „mașină de făcut bani”, regizorul și producătorul alintat cu „S.S.” (devenit, ceva mai recent, \$.\$.), ar fi rămas poate în istoria filmului un fel de abil comerciant, specializat în montări grandioase – de tipul Cecil B. de Mille – care uluiesc spectatorii, fără însă a-i cutremura în **profundimea** lor sufletească...

Dar nu este așa: dacă am aminti (din multele filme realizate de către Spielberg și câștigătoare a nenumărate premii OSCAR etc.), **numai două dintre ele:** acel superb „I.T.” (poate primul SF încărcat de o poezie tulburătoare și care pune grave

probleme în legătură cu un posibil contact al omenirii cu ființele extraterestre), sau „**LISTA LUI SCHINDLER**” (un film alb-negru, de un realism feroce – aproape documentar – despre victimele nazismului și despre fragila, dar încă existentă, solidaritate umană! – el singur, acest film, beneficiind de 7 Oscaruri) – și tot n-ar fi de ajuns să demonstrăm că acest mare artist preocupat și de electronică, este de fapt un fin observator al lumii în care există și pe care o studiază cu luciditate, de multe ori cu groază, dar și cu... umor!

„**LUMEA DISPĂRUTĂ**” este o urmare a succesului din 1993 („Jurassic Park”), care a lansat moda „dinosaurilor” nu numai în îmbrăcămintea noastră cea de toate zilele, dar și în comerțul cu înghețată, frigidere sau hârtie igienică... și este **net superior** primei părți!

Bazat pe un roman semnat **Michael Crichton**, filmul „reînvie” lumea teribililor animale dispărute de milioane de ani, de data asta însă beneficiind de progresele tehnice de ultimă oră ale filmărilor pe calculator, de efecte vizuale incredibile... de „trimiteri colegial-ironice” la alte pelicule clasice ale **genului horror** (pe care vă las plăcerea să le ghiciți!)... de poezie pură (vezi de pildă acel

scurt cadru în care un super-dinosaur, ajuns pe digul portului, privește nedumerit către înaltele siluete ale blocurilor luminate în noapte, aflate departe, peste apă... să le halească, să nu le halească?!)... de dialog incitant, ce face deliciul sălii!

MERGEȚI, AȘADAR, ȘI VEDEȚI ACEST FILM CE VĂ VA CUTREMURA DE GROAZĂ ȘI DE RÂS!

P.S. – reproduc două dintre comentariile autorilor, excelente în a înțelege „starea” în

care s-a realizat acest film:

„Hotărâști că poți supune natura, și din acel moment ai mari necazuri, pentru că nu o poți face... Poți face o navă, dar nu poți crea oceanul; poți construi un avion, dar nu poți crea aerul.

Puterile tale sunt mult mai limitate decât te lași să crezi visele tale.” (**M.Crichton**, romancier), și, încă:

„În astfel de filme e important ca animalele să nu fie prezentate ca personaje negative, pentru că ele **nu sunt așa ceva**... Ele fac ceea ce știu să facă. Dar în momentul în care oamenii se ceartă între ei se pot trezi că au ajuns la bunul plac al animalelor”. (**David Koep**, scenarist).

Și încă o opinie – absolut superbă, chiar și doar în sine!, preluată din caietul de presă al filmului: „**CEECEA CE MĂ INTERESEAZĂ CU ADEVĂRAT ESTE DACĂ DUMNEZEU A AVUT VREUN CUVÂNT DE SPUS ÎN CREAREA LUMII.**” (semnează: **Albert EINSTEIN**).

„AVIONUL CONDAMNAȚILOR“

(„Con Air“ - S.U.A. - 1997)

Rețeaua de avioane „Con Air“ nu este o ficțiune: ea folosește sute și sute de zboruri anuale pentru a transporta deținuți de la o închisoare la alta – din motive administrative – peste întreg teritoriul Statelor Unite: în general, aceștia sunt dintre cei mai periculoși, iar condițiile de securitate în timpul zborului sunt dintre cele mai severe. Scenaristul **Scott Rosenberg** a aflat de aceste transporturi din presă, apoi a și zburat

câteva zile cu un astfel de avion; regizorul **Simon West**, interesat de subiect (ce-ar fi dacă deținuții unui astfel de aparat pun în pericol viața? – și ce-ar fi, dacă, unul dintre deținuți este cinstit ?!)... a distribuit pe

actorul **NICHOLAS CAGE** în rolul „cinstitului” – și astfel s-a născut acest **foarte bun film de acțiune**, în care interpretarea actorului principal precum și numerele de cascadorie sunt copleșitoare...!

Să mai amintim că marele actor Cage a „internat” câteva zile în cumplita închisoare Falsom, stând de vorbă cu mafioți sau criminali închiși pe viață ?! Că

un alt interpret, actorul **Danny Trejo**, este un fost deținut care și-a petrecut o mare parte a vieții în pușcărie?! contează mai puțin: contează faptul că filmul te ține „cu sufletul la gură”, este logic ca acțiune (chestiune mai rar întâlnită în ultima vreme la producțiile americane!), și că – deși are lungimi, mai ales către final (de pildă: aterizarea forțată a avionului în Las Vegas **nu se mai termină...** ai zice că aparatul vrea

să demoleze întreaga localitate!), există o gradație a „suspansului” care (adăugând efectul cascadoriilor – precum cea a urmăririi unui cadavru aruncat din cer, din avion, și urmărit până la prăbușirea pe capota unei mașini în mers) l-a făcut pe unul dintre prietenii mei să se întrebe: **domnule, până unde mai vor să ajungă americanii ăștia, domnule?!**

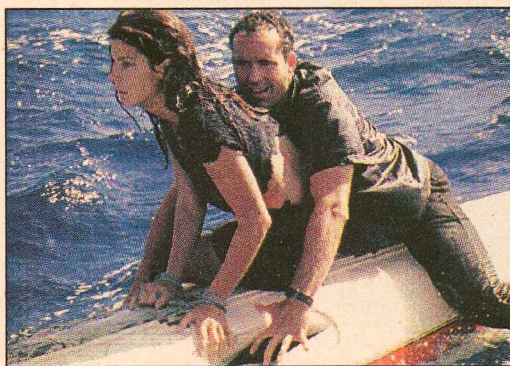
„CROAZIERĂ INFERNALĂ“

(„Speed 2” - S.U.A. - 1997, 125 min.)

... În anul 1994, o actriță necunoscută (**SANDRA BULLOCK**)

și un regizor debutant (**JAN DE BONT**) fac sală plină încă de la lansare cu filmul „SPEED”. Mare surpriză mare: filmul este, desigur, un „acțiân”... (a rulat și la noi, cu succes!)... ei, și?! Cei doi devin brusc sălțați în box-office-ul de la Hollywood, iar după ce își armează fiecare destinul propriu

De Bont face între timp un onorabil film catastrofic: „Twister”, de care ne-am ocupat și în paginile acestei reviste), atât-i din nou împreună în acest **Speed 2 – CROAZIERĂ INFERNALĂ** – un film de urmăririi palpitante, folosindu-se mai ales de o luxoasă navă de croazieră... Desigur, un mare rol îl are compania – de-acum celebră! – „Industrial Light & Magic”, specializată în trucaje electronice... Pentru că, în rest, parafrazând un anumit slogan TV:

„Te uiți... și, uiți!”

Vorba simpaticei Sandra B., comentând-o pe Annie, eroina pe care o întrupează pe ecran: „Problema numărului unu a ei o constituie relațiile umane, mai exact incapacitatea sa de a le menține... Annie comunică foarte greu cu oamenii: vorbește mult, dar nu spune nimic !” (Hm - n.a.)

Altfel tipa e simpatică – iar filmul, plin de dărâmături și incendii.

Actorul **NICHOLAS CAGE**, împreună cu principalii membri realizatori ai filmului **CON AIR**, au făcut

în prealabil o vizită de documentare la închisoarea **FALSOM**, unde sunt închiși doar criminalii înrăiți; în sistemul închisorii ei sunt denumiți „predatori”. ■ „Locul e atât de plin de tensiune încât simți că poate exploda în orice clipă. Imaginați-vă 2.000 de criminali într-o curte... La un moment dat am fost scoși afară pentru că doi se înjunghiaseră într-un colț al curții!” ■ **CAGE** a stat de vorbă cu mulți deținuți, de la condamnați pe viață la mafioți, ca să se obișnuiască cu sistemul ■ Actorul **DANNY TREJO**, fost deținut în viața de toate zilele, îl întrupează în film pe violatorul „Johnny 23”; acest interpret și-a petrecut cea mai mare parte a vieții în cele mai cumplite închisori de maximă securitate ale Americii: povestirile lui despre viața „dinăuntru” i-au lăsat pe membrii echipei cu gura căscată ■ Scenele din interiorul avionului au fost filmate la **Hollywood Center Studios**, în studioul nr. 7 – iar filmările principale au început la **Salt Lake City** pe pista unui aeroport. Unele scene de acțiune au fost filmate în **Nevada**: s-au consumat peste 7.000 sticle de apă minerală pe săptămână, 30 de pepeni zilnic și 35.000 pfunzi de gheață...!”

DE BONT: „Pe lângă nava **Seabourn Legend**, originală, echipa de realizatori a mai construit două replici ale acesteia, în mărime naturală, pentru ca actorii să aibă sentimentul de real, pe care nu-l poți obține când utilizezi miniaturi, sau imagini generate pe computer.

Nava originală, în lungime de aproape 140 metri, a fost folosită pentru primele șase săptămâni de filmare... Ulterior, echipa a construit ceea ce ei au numit „nava-punte”, un fel de cargo lung de 76 metri cu fund fals... apoi o replică, lungă de aproape 40 metri... care se mișca pe apă cu ajutorul a cinci motoare diesel scufundate la 300 metri adâncime...!” ■ **SANDRA BULLOCK**, la rândul ei, povestește: „Cu această ocazie am învățat să mă scufund, să conduc o motocicletă Harley și am zburat cu un hidroavion. M-am distrat de minune...! De câteva ori eu și Patrik ne sărutam sub apă. Mi-a fost puțin frică, pentru că trebuia să fac acest lucru fără tub de oxigen, iar senzația era de sufocare...!”

De jur-împrejurul
ecranului

Film

La început de stagiune, teatrele în căutarea reformei

O nouă stagiune este pentru oamenii de teatru un moment special. Ca și microbiștii la începutul unui campionat, amatorii de teatru își schimbă cumva ritmul vieții atunci când teatrele ies din vacanță.

Afișele de genul „Stagiunea s-a închis, vă așteptăm la toamnă” trebuie înlocuite cu ceva cel puțin plăcut, care să atragă publicul. Dacă la fotbal începerea unui campionat are în față câteva săptămâni, în care se bârfesc transferurile, se negociază salarii sau se fac pronosticuri cât se poate de savante, în teatre lumea pare mult mai calmă. Dar situația este mult mai dramatică: în teatre nu se negociază salarii – nu se pot negocia salarii –, actorii și regizorii nu au vile, mașini luxoase, turnee sau premiere unde să joace pentru mii de dolari, în teatru nu există nici măcar „prima de joc”. În teatre nu există reformă, nu există contracte serioase, nu există impresari, nici un director de teatru și nici un regizor nu poate să lucreze doar cu actorii pe care și-i dorește, de multe ori premierele anunțate în toamnă, la începutul stagiunii, nu mai apar niciodată. Viața teatrală se bazează pe un provizorat incredibil de stabil, supărător, ineficient și enervant, dar încurajat parcă de toți cei care au trecut prin fruntea Ministerului Culturii.

Primii pași

Reforma în teatre este căutată, așteptată, dar nu și binevenită. De multe ori schimbările administrative și bugetare au fost primite în

teatre cu mici furtuni, și în timpul și după căderea FSN/FDSN/PDSR. Cel puțin toate schimbările de directori au fost mici sau mari scandaluri. Și totul a pornit de la interese politice. Și nu a ajuns directorul de campanie al lui Ion Iliescu director la Naționalul din Iași, iar directorul de campanie al lui Victor Ciorbea ministru al Culturii? Ba da, numai că trebuie imediat adăugat că Ioan Holban este un director slab, foarte slab, pe când Ion Caramitru are cea mai bună imagine dintre actualii miniștri.

Când Ion Caramitru a ajuns în biroul din fosta Casă a Scânteii mulți oameni de cultură și-au lăsat libere visele și speranțele. A fost o

„Pescărușul” și „Puricele”, două spectacole care se joacă și se privesc de mai multe stagiuni – trei? patru? – cu foarte mare plăcere

numire previzibilă și dorită de multă lume, pentru că Ion Caramitru a fost mereu de partea schimbării legislației culturale.

Până acum însă reforma în cultură nu a început în nici un fel, lucrurile par împietrite. Poate că a fost nevoie de foarte mult timp pentru a repara stricăciunile trecute: instituțiile culturale au fost trecute în administrație locală fiind ferite astfel de eventuale furtuni la nivelul executivului, s-au dat concursuri foarte multe pentru numirea unor directori competenți, s-a schimbat ceva pe la tarifarul pentru colaboratori – aici doar salariile putând fi negociate. Acum, în teatre efectiv nu s-a schimbat nimic în afara scăderii bugetului culturii. Faptul că majoritatea teatrelor au directori noi, mai competenți și mai puțin obedienți puterii, nu schimbă aproape deloc lucrurile, din moment ce legislația nu permite un mănăgierat liber.

Este posibilă o stagiune a reformei?

Cu Marian Popescu la Direcția Teatrelor din Ministerul Culturii s-au demarat câteva proiecte esențiale care încet-încet ar fi trebuit să ajungă lucruri firești. În primul rând ministerul a anunțat licitații de proiecte pentru acordarea subvențiilor. Un lucru esențial pentru că astfel un juriu împărțea banii doar pentru proiectele realiste și de performanță. Apoi exista propunerea de înființare a unui teatru pilot în care trupa să fie angajată doar în funcție de repertoriu și să fie plătită după performanța rolurilor. Dar când toată lumea s-a temut că va urma un val de concedieri în teatre, opere și filarmonici, Ion Caramitru a spus răspicat că nu vor fi retrase subvențiile, iar instituțiile de cultură rămân bugetare. E drept că un val de concedieri în teatre, care chiar sunt sărace, le-ar sărăci și mai mult. O serie de amărăciuni în lumea culturală ar blaza și mai mult oamenii simpli care se tem

Ion Caramitru pe vremea când reforma nu îi dădea bătăi de cap

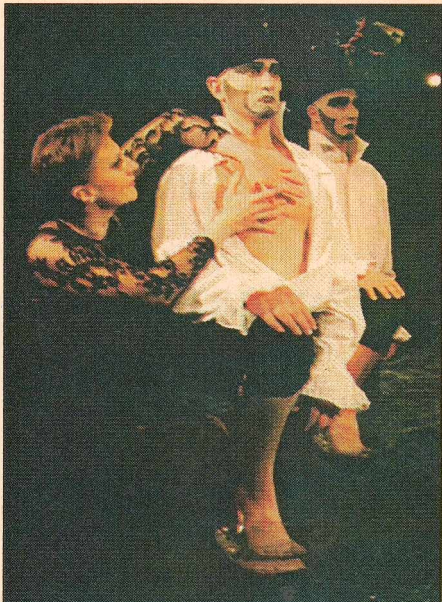
de șomaj și de scumpiri. Dar amorteala nu blazează, nu plictisește și mai mult?

Cele mai multe dintre teatrele bucureștene au directori noi, numiți prin concurs. Teatrele Naționale din Timișoara, Tg. Mureș, București, au și ele directori noi. Repertoriile pentru această stagiune s-au făcut în cea mai mare măsură. Practic ar putea să înceapă reforma, am putea să avem o stagiune a reformei, o stagiune în care să fie încurajate în mod evident doar spectacolele de palmares, o stagiune în care să fie recompensate pe linie oficială, națională, doar performanțele. Și să fie recompensate cu premii barosane, nu cum se întâmplă la Academia Română unde uneori premiile au fost mai mici decât costul unui bilet de tren cu care un premiant venea să-și ridice premiul, premiul Academiei.

Până una-alta, în teatrele din capitală s-a renunțat la moda începerii stagiunii cu o premieră, o modă comunistă care ține de propagandă, nu de performanță. M-am bucurat că Vlad Rădescu la Nottara și Leopoldina Bălănuță la Teatrul Mic au redeschis teatrele pe care le conduc cu spectacolele cele mai bune din stagiunile trecute: „Puricele“ lui Horațiu Mălăele (care s-a jucat chiar într-o seară de luni când teatrele de obicei au pauză) și respectiv „Pescărușul“ – un spectacol de referință al Cătălinei Buzoianu. Acum după ce spectatorii și actorii și-au amintit ce bine este la teatru, pot să vină și premierele.

Despre festivaluri

Marian Popescu a demisionat din Ministerul Culturii, Direcția teatre a rămas o vreme fără director și proiectele s-au răvășit, au început să se piardă. Prima schimbare a apărut la Festivalul Național de teatru I.L. Caragiale. Pentru că Marian Popescu nu mai este nici directorul festivalului, ideea lui de a organiza și o ministagiune cu spectacole controversate, care nu au fost selecționate pentru concurs, a căzut. Se făcuse un program, o selecție, teatrele fu-

Oana Ștefănescu concurează de câțiva ani pentru cea mai bună actriță. Mariana din „Noptile călugăriței portugheze“ este cel de-al treilea rol principal într-un spectacol de Mihai Măniuțiu

seseră anunțate că vor juca la București în timpul festivalului și peste vară totul a fost anulat. Rămâne doar concursul oficial, fără experimente, fără lucruri supărătoare, fără noutăți. De parcă nu publicul amendează cel mai aspru un experiment penibil, exagerat, neavenit. Dar de multe ori criticii vor cu ambiție să se întâmple numai ce le place lor. Este un fel de extremism. Personal, regret că nu mai există secțiunea necompetitivă a Festivalului național pentru că nimeni nu va mai putea compara direct spectacolele regizorilor tineri, spectacolele care îi scot din sărite pe politicieni, pe oamenii bățoși sau pe cei plictisiți, cu marile creații naționale, cele câteva spectacole care oricum sunt aplaudate de toată lumea. Marea pierdere a acestei secțiuni off este spectacolul de la Sf. Gheorghe „Povestea poveștilor înainte și după Ion Creangă“, o „dandana“ despre care am scris pe larg în „Flacăra“. Dar în România cum se schimbă șeful se schimbă și obiceiurile.

Sf. Gheorghe rămâne în circuitul teatral cu

Festivalul Atelier, unic în România ca program. Și poate că nu este întrecut decât de Festivalul de la Piatra Neamț unde Alexandru Dabija și Mihai Măniuțiu ca regizori și Dan Borgia ca director au produs cele mai bune spectacole ale stagiunilor trecute.

REMUS ANDREI ION ■

P.S. Aștept și doresc o reformă la nivelul instituției teatrale, dar mai mult și mai mult aș vrea o „reformă“ printre criticii de teatru, ca să-i mai vadă și să-i înțeleagă lumea, „să vadă că sunt și ei oameni“, cum bine remarcă țăfnos Mircea Dinescu la ultima Gală UNITER.

Corneliu Dan Borgia, actor și director de teatru și de festival la Piatra Neamț: pe scenă în „Bădăranii“ (regia L. Dănceanu), înainte de a fi director, și în foaier

Jazz-ul e o artă grea

Strada întunecoasă ascunde zgomotele orașului. E liniște și doar o lumină puternică, atârând de fațada unei case, tulbură nemișcarea locului. Ne apropiem. Spotul dezvăluie o firmă: Club Nouveau. Înăuntru, învăluite într-o lumină gălbuie, difuză, sunt câteva mese, un bar și pianina... Subtil, te pătrunde atmosfera Americii anilor '30, a localurilor în care se asculta jazz sau blues, a eleganței, a micilor frivolități, a ritmului îndrăcit sau, dimpotrivă, tandru și tânguitor al unui band de negri.

Se așteaptă venirea pianistului despre care se spune că a inventat industria oftatului în România. Intrarea nu e triumfală: cei de la mese îl salută, câțiva aplaudă... Cu pasul încă vioi, purtând eterna pălărioară care îi ascunde părul acum albit de timp, se îndreaptă spre scaunul rotund al pianinei. Band-ul îl așteaptă cu instrumentele pregătite. Începe concertul...

Pe Johnny Răducanu îl cunoaște toată lumea. Cel mai mare jazz-man român, considerat, de unii cunoscători, printre primii zece în lume. A cântat cu Duke Ellington și cu Ella Fitzgerald. A avut mai multe concerte în străinătate decât majoritatea vedetelor muzicii ușoare românești la un loc. Ar fi putut să rămână să cânte în Anglia, în America, în Franța dar, de fiecare dată, a preferat să se întoarcă în garsoniera sa modestă de pe Bulevardul Banu Manta. A scos discuri, a condus formații, a avut discipoli și imitatori. Acum, la peste 70 de ani, degetele i se plimbă pe clapele pianului cu aceeași vioiciune ca în trecut. E o legendă vie. Un negru care s-a născut alb...

– Johnny Răducanu, este vreo diferență între a cânta jazz la 30 de ani și a cânta jazz la 70 ?

– Da, e aceeași diferență ca între un om de 30 de ani și unul de 70. Important este ca în anii care trec să acumulezi, să te cultivi, să te împlinești.

– Cum v-ați putea caracteriza cariera?

– Revista **Flacăra** și cititorii ei fideli mă cunosc de prea multă vreme, astfel încât nu am ce să le spun decât că eu fac muzică din dragoste... Dintotdeauna am făcut muzică din dragoste și am cântat – uneori cu sacrificii – pentru ca publicul să se bucure.

– Cum s-a născut pasiunea pentru jazz ?

– Asta nu s-a născut, o moștenesc din familie. De cel puțin 200 de ani, cei din familia mea au cântat și asta am făcut și eu. Jazz-ul e doar mijlocul meu de exprimare.

– Care au fost muzicienii și stilurile care v-au marcat în evoluția dumneavoastră profesională?

– Duke Ellington. Cât despre stiluri, aici e vorba de modă. Stilurile apar și dispar căci, de fapt, există doar un singur stil: acela de a cânta jazz.

– Cum ați putea explica, pentru un profan, stilul lui Johnny Răducanu?

– Există numai două feluri de muzică – nu am spus-o eu, au spus-o alții înaintea mea: muzică bună și muzică proastă. Eu încerc să fac muzică bună.

– Ce părere aveți despre scena actuală

a jazz-ului românesc?

– Concret vorbind, viitorul lui e în economia de piață. Sper ca standardul de viață al românului să crească, să poată tot mai mulți să-și permită să se și distreze să se bucure, să asculte jazz. Oricum pentru evoluția fenomenului, cele mai importante sunt cluburile mici, precum cele în care suntem noi acum. Marii cântăreți de jazz americani au început în acest fel așa au devenit profesioniști. Jucătorii de tenis încep prin a bate mingea la un zid sau jucând în mici competiții. Cântăreții de jazz încep în cluburi cu câteva zeci de spectatori. Asta e ucenicia meseriei noastre. Clubul în care suntem acum e un exemplu în acest sens. Făcut cu sacrificii atât din partea mea cât și din partea patronului, el e ca o găleată de apă dulce într-un ocean. Nu dorim să ne îmbogățim ci să facem o treabă de calitate pentru că muzica, jazz-ul, e un act cultural. În plus aceste cluburi nu sunt pentru toată lumea și nu e vorba aici de aspectul material sunt pentru cei care înțeleg și iubesc muzica, arta. Noi avem nevoie de o elită culturală, căci fără ea nu se poate urni nimic în țară.

– De când datează formula band-ului cu care cântați?

– Formula se schimbă mereu. Așa creșt eu că e mai bine. Din păcate, e foarte greu să-ți alcătuiești o trupă în ziua de azi pentru că valorile sunt foarte puține Jazz-ul e o artă grea...

– Repertoriul este diferit de la concert la concert?

– Repertoriul poate să fie același dar, de fapt, el niciodată nu va fi cântat la fel. O melodie este întotdeauna alta. Nici eu, nici dumneavoastră nu suntem ca ieri, iar mâine va fi cu totul altceva...

– Care a fost momentul cel mai impresionant pe care l-ați trăit pe scenă?

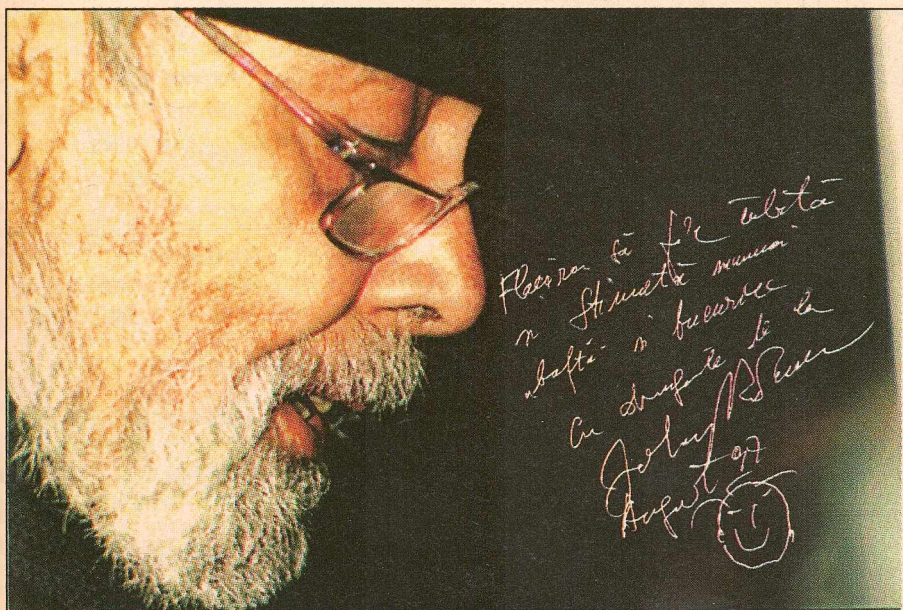
– Au fost multe momente impresionante. Nu cred că pot să fac acum o ierarhie. Oricum, m-au mișcat situațiile în care a trebuit să cânt în locuri unde nici o muzică nu avea succes. Închipuți-vă la Manilla, o sală plină cu mercenari, killeri profesioniști care te puteau omorî în orice moment dintr-o nimica toată, poate chiar pentru că nu le plăcea cum cânti... Le-am cântat și au făcut liniște. Asta e important: să ai un mesaj și să poți să-l transmiți, iar mesajul tău, arta ta, să farmece. Când cânti cu sufletul oprești orice fel de individ. Întotdeauna trebuie să cânti dinăuntrul sufletului.

— Ați călătorit foarte mult. Care a fost țara care v-a impresionat cel mai mult?

— Manhattan-ul. Atât. Manhattan-ul e altceva decât America, decât New York-ul, decât orice altceva. E o altă lume, cea mai democratică pe care am văzut-o vreodată.

– Ce rol credeți că are jazz-ul în cultura unui popor?

— Românii cântau jazz de multă vreme. În folclor există elemente de jazz. Omul are nevoie de cântece triste dar și de ritmuri vesele. Învârtițele din Caransebeș au un ritm fantastic, o linie melodică specifică jazz-ului, un fel de **drac** în ele. La fel și cântăreții din taragot sau clarinet. Românii au aceste lucruri din istorie, americanii au trebuit să le împrumute de la negri. Ce este jazz-ul? O artă cu un ritm firesc, uman, peste care se suprapun

diverse moduri cum ar fi nota de blues la americani. Românii au doinele de jale. Jazz-ul nu e o artă americană, ci o artă universală. **Sunmertime** e un blues celebru, un clasic al genului, dar și doinele noastre exprimă aceeași suferință pur umană, nesofisticată, sinceră. În fond, este același lucru. Important este că acela care cântă să fie miluit de Dumnezeu cu talent.

– În final, ce ați dori să transmiteți cititorilor revistei *Flacăra*?

— **Flacăra** este o revistă care trebuie să reziste pentru că are de ce. Tradiția trebuie conservată. Este singura publicație care avea și are un echilibru al adevărului.

ALEXANDRU ARION ■
ANDREI DIMULESCU ■

Desenele din aceste pagini aparțin unui tânăr bucureștean, Bogdan Papandopol.

După cum se observă, ele sunt de factură onirică și au umor (se remarcă în această privință cel intitulat *Socrul meu e inginer*). Bogdan Papandopol ar putea deveni un bun ilustrator de cărți.

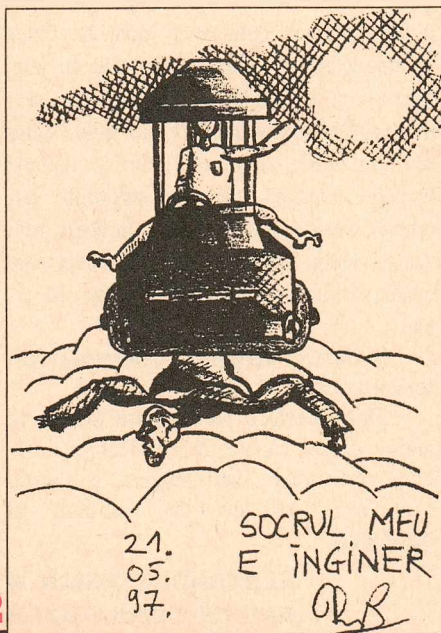
Danț

Suntem legați cu același lanț,
cei fără glanț și cei cu glanț,
manipulanți, manifestanți,
comercianți, comedianți,
recalcitranti, agonizanti,
exuberanți, exasperanți,
extravaganți, intoleranți,
încornorați reconfortanți,

amanți vivanți, berbanți culanți,
garanți galanți, giranți giganti,
pledanți pedanți, savanți distanți,
flotanți restanți, servanți sectanți,
fanți eleganți, votanți volanți
și guvernați, și guvernanți
scuipând coji de semințe-n șant
aici la margini de Bizanț.

Schimbul trei

Te întorci de la fabrica unde
benzile rulante merg fără oprire în gol.
Îți saluți orașul. El îți răspunde
cu bolboroseala unui vulcan de nămol.
Un bărbat strigă în noapte: – Taci, fă femeie!
Nu mai plânge că îți dau una la cap.
Iar s-au stins toate becurile pe Calea Lactee –
ticăloșii de la RENEL își fac de cap.
Orbecăiești prin această fundătură europeană

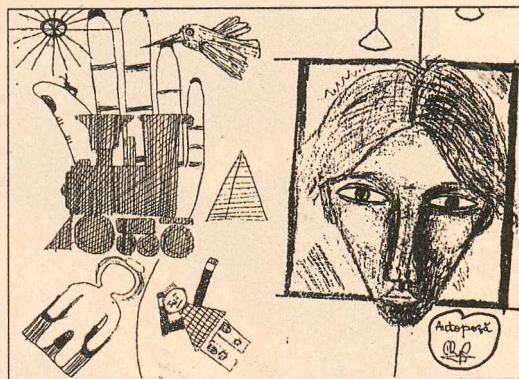
Poeme politice

de Gheorghe Ionescu

cu un nume care-ți dă fiori: București.
Păzea! Prin noroaie se poticnește-o cucoană
înjurând. Este moartea. De ce te bucuri? Ești
sau doar visezi că exiști în această
absență a oricărei forme de vis?
Esență de lumină albastră –
poezia, tărâm interzis
strălucește departe, departe,
printre vârful muntelui albi...
Dimineața, te scapă de moarte,
ciugulindu-ți din palmă, porumbeii codalbi.

Peisaj cu două luni

Răsar două luni pe cer, ca sâni ce ni-s
arătați la fereastră de domnișoara Denis
când se expune în pielea goală
privirilor adolescenților ce vin de la școală
în seri de toamnă provincială
de la acest capăt al lumii imaginare
unde nimeni nu se mai naște, nimeni nu mai
moare
și tot ce s-a întâmplat, se mai întâmplă –

sinucigașul își duce pentru a mia oară pistolul
la tâmplă,
bătrâna cu pechine traversează de-a
îndărâtele strada,
Carol Robert de Anjou își pierde pălăria în
bătălia de la Posada,
Tovarășul și Tovarășa străbat orașele iarăși
însoțiți de tovarășe și tovarăși,
mămăliga strălucește pe masa țaranului ca un
soare,
Mihai Viteazul intră în Alba-Iulia călare
primit cu urale de udmeriști,
colecționarii de anecdote sunt triști,
Mareșalul bate în microfoane cu pixul,
urlând: „Vă ordon, treceți Styxul!”
iar timpul se dilată și se contractă în acest
poem scris
la lumina sânilor domnișoarei Denis.

Week-end

Spune-mi, de ce mă părăsești? cântă gurista
în parcul ticsit de pensionari înfometati.
Tinere orfeline, pe bănci, șterg cu batista

cheliile amozilor ratați.
Bătrânei care roade o coajă de mesteacăn,
îi va planta un dinte de platină dentistul.
Prostimea-i face loc, strivindu-se, să treacă-n,
vestmântu-i alb, la slujba de seară, Anticristul.
Poeta dizidentă își mai prezintă o carte-n
aplaulele unui batalion de critici.
Departa-i Europa. Și Asia-i departe
de cheul Dâmboviței cu undițari
politici.

Amurg incert, fals răsărit de soare –
materie amorfă în care se scufundă
această lume mărunță care moare
cu o viteză de 30 kilometri pe
secundă.
Mesaje astrale-s filtrate prin rețeaua
haotică a antenelor de pe acoperișuri.
Cu botu-i rece adulmecă luna, căteaua,
perechile ce practică amorul prin
tufișuri.
Precum petale albe cad îngerii din
spațiu,

dar sufletele noastre pe vecie sunt
pierdute.
Pe ecranele norilor, profilul lui Horațiu
se stinge ca imaginea unei lumi dispărute.
Groi plonjează-n noapte încă o zi de vineri
a târgului ce-ncearcă plictisul să-și alunge.
Pe Jirinovski, noi, poezii tineri,
zadarnic încercăm, nu-l vom ajunge.

Important pentru toți corespondenții

Premiul de 1.000.000 de lei, pentru cel mai
bun text publicat în cadrul rubricii *Mașina de
scris*, se acordă anul acesta în luna DECEMBRIE.
Informații exacte în legătură cu festi-
vitățile de premiere (ziua și ora, adresa etc.)
vor fi inserate în numărul din noiembrie al
revistei.

În felul acesta, stimați corespondenți, aveți
la dispoziție încă o lună pentru scrierea unor
texte geniale, cu care să câștigați prestigiosul
premiu *Mașina de scris*. Aștept textele dv.
(geniale sau negeniale) pe adresa: Alex.
Ștefănescu, la redacția revistei *Flacăra*, Piața
Presei Libere nr. 1, sector 1, 71341 București.

O piesă de teatru în așteptarea regizorului

Manole

de Daniel MV Chitic

Daniel MV Chitic s-a născut la 10.02.1977 și este student (în curriculum vitae a omis să precizeze la ce facultate). Consideră ca un moment important în formarea sa intelectuală contactul cu operele lui R. Guénon și V. Lovinescu (în 1992). Scrie un teatru simbolic, cu aspirații metafizice. Piesa sa *Manole* a fost premiată la ediția I a concursului de literatură „Cristian Popescu”, din acest an. Intenționează să publice în viitorul apropiat un volum intitulat *Teatrul ieilor*, care va cuprinde piesele *Manole*, *Apocalipsa azi* și *Sic transit...*

Manole reprezintă transcrierea, din perspectiva unui tânăr intelectual de azi, a *Legendei Meșterului Manole*. Ana lui Manole este înlocuită de un personaj cu numele Elonam (Manole citit invers!). Din această simetrie în oglindă derivă semnificații tulburătoare. Regizorii interesați de punerea în scenă a piesei (din care reproduc un eșantion) îl pot găsi pe autor la tel/fax 323 33 75.

În fața cortinei, în stânga și în dreapta sunt două scaune: în dreapta un scaun negru pe care stă un Principiu Alb, respectiv în stânga un scaun alb pe care stă un Principiu Negru. Aceste personaje sunt îmbrăcate în rase franciscane (albe și negre), cu glugile trase pe cap astfel încât să nu se zărească nimic. Ele sunt absolut imobile.

Manole stă cu capul în mâini la o masă cu un telefon roșu, când la un moment dat intră în scenă Elonam.

Elonam: Ce s-a întâmplat, iubitule?

Manole tace, iar Elonam nu așteaptă răspunsul, merge și se așază obosită pe pat. După alte câteva secunde tot ea spune:

Elonam: Pariez că nici nu știi ce zi e azi! Manole tace în continuare.

Elonam: Bineînțeles, de parcă ți-a păsat vreodată...

Manole rămânând în continuare cu capul în mâini.

Manole: M-a sunat tata!

Elonam se ridică în șezut pe pat.

Elonam: Taică-tău? Parcă spuneai că a murit.

Manole: Așa mi s-a spus și mie...

Elonam: Și ce-i cu asta? În fond 33 de ani n-a știut de tine. Ce vrea acum? Să ai grijă de el la bătrânețe?

Tăcere. Manole rămâne pe gânduri.

Manole: Nu cred că are nevoie!

Elonam: Și atunci ce vrea?

Manole: Nu contează...

Se ridică de la masă și se duce lângă Elonam, așezându-se pe pat.

Manole: Dar tu, iubire, ce ai făcut azi?

Elonam: Am umblat după un cadou...

Manole: Pentru?!...

Elonam: Pentru tine! Știam că n-ai să-ți aduci aminte... Azi e ziua când ne-am întâlnit!

Manole surâde, o sărută și apoi spune râzând:

Manole: Ziua când ne-am întâlnit?... Dar te cunosc de când mă știu. Nu mi-aduc aminte o zi fără tine, cum să-mi amintesc ziua întâlnirii noastre?

Elonam: Scuze, scuze...

Elonam se ridică puțin înțepată și se duce la geanta ce o lăsase în spatele patului,

înspre intrarea în scenă, de unde scoate un pachet ambalat în hârtie albă.

Elonam: Îmi pare rău, da' n-am avut bani de fundă! Închide ochii și întinde mâna!... Nu asta... Stânga, iubitule!

Elonam deschide neglijent și în grabă pachetul de unde scoate un ceas pe care-l pune la mâna lui Manole, după care-l sărută pe mână și-i șoptește:

Elonam: Deschide ochii... Să nu uiți nicio-

dată să-l întorci!

Manole, uimit, o ia pe genunchi și-i spune:

Manole: Nu-i nevoie. Te port tot timpul în inimă și ești tot sufletul meu, Elonam.

Manole o sărută pe frunte și o strânge în brațe. Elonam îl ia și ea de gât; rămân îmbrățișați câteva secunde, după care Elonam se ridică și-și face de lucru în geanta sa, scoțând câteva mărunișuri pe care le pune la locul lor prin spatele cortinei în stânga și în dreapta.

Manole: Ești supărată!

Elonam văzându-și de treabă...

Elonam: Nu, m-am obișnuit. O fi situația noastră de vină... Spuneai că te-a sunat taică-tu. Manole se lasă pe spate privind în tavan.

Elonam: Vrea să vină pe-aici?

Manole: Nu cred că are timp.

Elonam văzându-și de treabă, scoțând o mătură și măturând.

Elonam: Vrea medicamente, vrea bani?

Cred că i-ai spus cum stau lucrurile pe aici.

Manole: Știa!

Elonam: Aha! Și atunci ce vrea?

Manole se ridică în capul oaselor.

Manole: Să-mi dea o slujbă!

Elonam ridică ochii din podea și se oprește din măturat.

Elonam: O slujbă?!

Manole: Da! Și dă îngândurat din cap.

Elonam lasă mătura din mână și fuge lângă Manole pe pat.

Elonam: Și de ce nu mi-ai spus? E vizibil fericită. Iubitule, povestește-mi!

Manole: Vrea să-i fac un pod.

Elonam: Perfect; asta ți-e meseria. Dar cine-i el să-ți ceară așa ceva? Știe ce-nseamnă o asemenea construcție?

Manole: Mă tem că da. E cineva de sus, cu puteri și averi incredibile. În schimb mă tem că nu pot să-i accept oferta.

Elonam sărind ca arsă de pe pat, privindu-l de sus pe Manole.

Elonam: Cum?! E singura noastră șansă!

Manole, păstrându-și calmul.

Manole: Poate, dar dacă aș accepta ar fi și ultima! Din slujba asta nu mi se oferă și posibilitatea de a demisiona, și nu mi se dă nimic din ce mi-ar trebui, nu sunt ajutat cu nimic, cu absolut nimic...

Manole se ridică brusc din pat și se duce la masa de lucru. Elonam se așază deznădăjduită pe marginea patului, privind pierdută în pământ.

Manole: Știi ce mi-a spus? Îți zic eu: să aștept până se ivește o echipă, să strâng materialele de pe drum, că după ce va fi gata podul mă va plăti pe măsura muncii mele. Nimic înainte de sfârșit...

Elonam ridică din pământ capul și mai păstrează o rază de speranță.

Elonam: Merită să-ncerci, iubitule, știu că poți să...

Manole: Știi?! De unde știi tu că pot să construiesc fără nimic un pod peste un râu de care nici nu am auzit, într-un loc ce poate nici nu există. Spune-mi ce știi tu, că poate aflu și eu!

România, o Thailandă mai mică

Micuțele prostituate din Moldova nu concep să îmbrățișeze o altă meserie

Din punctul de vedere al prostituției juvenile, România are toate șansele să se transforme într-o Thailandă mai mică. Din ce în ce mai mulți pedofili – începători sau îmbătrâniți în viciu – găsesc în rândurile tineretului nostru parteneri sexuali comozi, la cele mai avantajoase prețuri. Iar obsedații din străinătate au bucuria să descopere o piață virgină, necunoscută lor până acum din cauza rigorilor comunismului. Și, ca să fie mai plăcută coruperea, minorul este îmbiat cu un fum, două, de hașiș sau marijuana. Nu întâmplător, majoritatea prostituatelor minore consumă curent droguri.

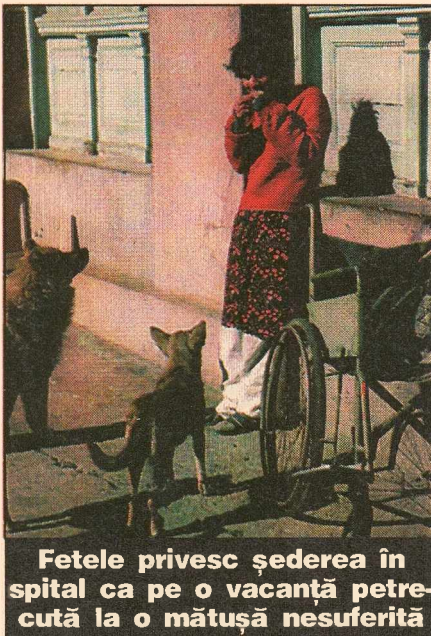
Amor pe malul Bahluiului

Multe dintre minorele de care se abuzează sexual sunt examinate de comisiile de expertiză medico-legală ce funcționează la Spitalul „Socola”-Iași, cel mai mare cu profil psihiatric din Moldova. Aici, psihologi și psihiatri cu experiență încearcă să repare ce se mai poate repara. Însă, de cele mai multe ori, tinerii și tinerele în cauză sunt deja pervertiți și pervertite, cu prea puțin chef să abandoneze noul lor stil de viață. Cu neînchipuită viteză „bobocii” au și deprins teripurile prostituatelor cu experiență.

Cine n-a văzut niciodată Bahluiul n-are ce regreta. Bahluiul – râu ce traversează Iașiul – e o apă mizerabilă ce-ți ghitolinează nervii optic

și olfactiv. Bahluiul – o rușine curgătoare.

Alina, internată acum în Spitalul „Socola”, a făcut amor cu zeci de bărbați pe malul Bahluiului. Acolo îi dădea ei ghes inima, iar bărbații se supuneau în fața unor asemenea dovezi de romantism pervers. Au fost zile când Alina a condus și opt bărbați sau chiar zece pe malul Bahluiului. Nu demult, ea a împlinit treisprezece ani. O întreb pe Alina dacă știe ce-nseamnă sex protejat și contracepție. Rușinată, pleacă ochii, parcă muștrându-mă că sunt atât de neînțelegător. Nu știe ce-nseamnă, cum să știe:

Fetele privesc șederea în spital ca pe o vacanță petrecută la o mătușă nesuferită

în clasa a șasea a rămas repetentă. Vorba vine repetentă, fiindcă ea n-are nici un chef să repete, nu-i stilul ei. Preferă să abandoneze școala decât să repete.

Alina n-a mai fost fericită de șase luni. Acum șase luni, a avut ciclul pentru prima oară. Atunci s-a bucurat foarte mult. Ea nu s-ar fi bucurat, că nu prea știa ce-i aia, dar o prietenă i-a zis „bravo” și atunci ea s-a bucurat. Îmi zâmbește complice, aprinzându-și o țigară. Nu-i hașiș dar, cu puțină imaginație... Suflă fumul și privește peste umărul meu undeva, departe... spre malul Bahluiului, poate.

Nici Romina Power n-a început-o altfel

Fetele asemeni Alinei privesc șederea în „Socola” ca pe o vacanță petrecută la o mătușă nesuferită, de pildă. În spital, gândesc ele, sunt oameni în halate albe, plătiți să-ți facă morală. Dacă îți merge cât de cât mintea zici, ca ei și

Intrarea în „Socola” – cel mai mare spital de psihiatrie din Moldova

faci ca tine. Iar dacă ți se pun întrebări delicate, este indicat să oferi răspunsurile care se așteaptă de la tine.

La internare, un medic a întrebat-o pe Magda, de paisprezece ani, dacă știe cu aproximație cum se fac copiii. Copila s-a înroșit și a început să plângă. Cum să știe ea așa ceva? Pe ea au păcălit-o niște bărbați ticăloși. Ea e, cum se spune, victimă. E posibil să fie întrebată astfel de lucruri urâte după câte a pățit? Și ține-te pe plâns.

Medicii i-au administrat un calmant și au trimis-o la culcare. De sub pătură, până târziu în noapte, s-au auzit suspinele biete copile.

După câteva zile, biata copilă a fost surprinsă în livada spitalului, cu un bărbat cam nepoliticos, de vreme ce a întins-o fără să salute, trăgându-și în grabă pantalonii. Întoarsă în salon, Magda și-a aprins o țigară și a scos dintr-un ascunziș o cutiuță de votcă. Nu mai avea nici un rost să se prefacă. A început să povestească liniștit ce-i cu livada, ce-i cu hotelurile prin care este ea închiriată cu ora. De școală nu mai are nici un chef. Câți români tobă de carte nu mor de foame?

Nici Alina, nici Magda nu concep o altă viață, cel puțin deocamdată. Nici Romina Power nu și-a început cariera altfel: la paisprezece ani Romina juca în filme porno. Iar acum, poftim ce departe a ajuns. De ce nu se dă liber la prostituție?, mă întreabă fetele.

E rândul meu să plec privirea. Și simt un impuls nebun să calculez câți bani pierde domnul Ciumara, ratând o afacere atât de sigură, atât de profitabilă.

Profesorul Constantin Romanescu, șeful clinicii de psihiatrie infantilă de la „Socola”, neputincios în fața valului de prostituție juvenilă

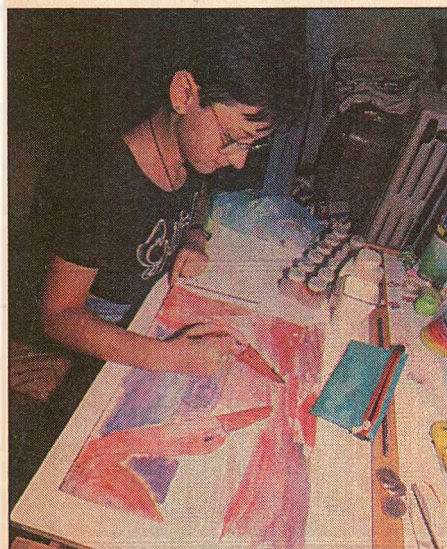
Nici Romina Power n-a început-o altfel

Reportaj cu Ana-Barosana în culori

Îl cunoșteam pe Vasile Petrovici de câțva timp. Știam că are două fetițe și că mezina, Ana, cochetează cu pata de culoare. Târgul de Carte a făcut să ne reîntâlnim anul acesta la Naționalul bucureștean. Ca orice părinte, s-a lăudat cu isprăvile copiilor săi. Ana-Barosana mergea bine cu pictura și câștigase ceva premii. L-am felicitat, iar la sfârșit de august am bătut la ușa apartamentului de pe Bd Dacia pentru a o cunoaște pe mica pictoriță.

Ana – timida

Ana Valeria Petrovici e un copil timid. Se așază zâmbind ca un șoricuț pe fotoliul din sufragerie, dându-mi senzația că ea îmi este musafir. Chiar în camera ei, înconjurată fiind de criticii din fiecare zi: tata, mama și Irina. Scut?

Ana-Barosana și culorile sale franțuzești

Ține în brațe un iepure portocaliu de pluș căruia îi morfoleşte urechile. Îi spun că nu vreau ceva anume de la ea și poate asta o cam sperie. Sau o liniștește. Aveam să aflu că se intimidează în fața microfonului (are, deocamdată, două experiențe la Radio) și că nu-i plac răspunsurile formulate înainte de emisiune sau indicațiile regizorale. Ascult o bandă exemplificatoare. Trebuia să-și prezinte un tablou cu o temă de iarnă „și m-a pus să zic așa, că îmi place la derdeluș și să merg cu surorile mele cu Plugușorul. Dar eu am o singură soră“. Intervine mama Anei: „Ea nu prea vrea să se asculte. Uneori plânge că nu a răspuns bine. Mulți copii vin cu răspunsurile gata formulate și le citesc în emisiune. Probabil și noi ar trebui să facem asta“.

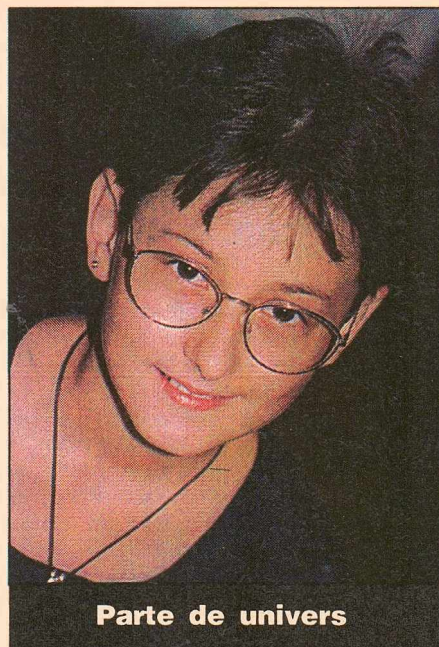
Ana – steluța

„Am descoperit că desenul este o joacă pentru mine, de mică, de la trei ani“ – spune Ana. Iar părinții i-au cultivat „joaca“. Culori franțuzești, albume de artă, vernisaje. Și Ana pictează, rar pe pânză, oriunde. La masa ei, la bucătărie – pe planșeta de prăjituri – încercându-și astfel mama, la cercurile de pictură... Câteodată are și supliment: „La oră, la școală, colegii mă roagă să le fac desenele“. De la expozițiile de Paște și de Crăciun, fetița ajunge să trimită lucrări în Japonia, Franța și la New York. În mai '96, în cadrul unei emisiuni televizate, obține premiul I cu o lucrare „Fratele meu mai mic“. O lună mai târziu, Institutul Român pentru Drepturile Omului îi acordă Anei Valeria Petrovici Premiul „Drepturile Copilului“. Era câștigătoarea concursului „Tinere penele“. Devenea steluța.

Ana e încântată de relația profesională stabilită cu dna Coca Mețianu, elevă a lui Camil Ressu: „Mi-a dăruit un șevalet de câmp al dânzei, franțuzesc. Peste câțiva ani va fi foarte valoros“ – zâmbește, pipăind, parcă valoric, darul.

Ana – copilul

Dacă nu pictează, Ana se uită la televizor – la desene animate, face curat sau se bagă în bucătărie pregătind o

Parte de univers

mâncare de cartofi pentru care Vasile, tatăl ei, garantează. Bineînțeles că se și joacă: cu Irina. Fie de-a magazinul de păpuși (e înnebunită după jucăriile plușate), fie de-a restaurantul. Când are bani – din vânzarea propriilor sale lucrări („primul l-am vândut în '95 cu 2.500 lei, dna Mețianu mi-a luat anul ăsta două lucrări cu 40.000 lei, iar Andreea, prietena mea din Germania, trei desene cu 35.000 lei“) sau de la bunici – Ana e cheltuitoare. Dulciurile, ce-i fac în restul timpului cu ochiul, devin ale ei. Pe primul loc. Apoi – moda. Și-a luat un inel, un tricou, și când s-au mai strâns banii, și-a cumpărat blugi.

Despre Ana se spune că îmbină bine cu-

loarea, că lucrările ei au o notă optimistă, iar semiportretele sale sunt interesante. Părinții îi strâng fiece semn pe hârtie și știu s-o învețe că e important să nu ardă etapele și să nu uite că are doar 11 ani. Câteva lucrări ale Anei sunt însă cu adevărat interesante. Fetița încă își caută stilul, încercând să nu copieze pe nimeni. Poate că, într-o zi, mica pictoriță de pe Bd Dacia se va metamorfoza în pictorița cunoscută de mâine.

Fotografii de FLORIN IONIȚĂ

„Steluța“ și câteva dintre picturile sale

Melancolii de toamnă

■ Ca și anul trecut, luna septembrie a fost bogată în evenimente din lumea sportului alb: Open România, Romanian Women Tennis Challenger, Cupa Davis, Compaq Grand Slam Cup

Sport

● Aflat la cea de-a doua ediție, **Open România** s-a desfășurat la București, în perioada 22-28 septembrie, fiind proprietatea lui Ion Țiriac și Ilie Năstase ● A fost ultimul mare turneu pe zgură din acest an, cu premii în valoare de 475.000 dolari ● 13 români (între care, de exemplu, George Cosac sau Remus Fărcaș) au fost înscrși pe tabloul de 32 al calificărilor, disputate pe Centralul de la Arenele B.N.R. și pe alte 5 terenuri, însă nici unul nu a trecut de optimi ● O adevărată „armadă” spaniolă (15 jucători) pe tabloul principal, alături de 4 români, 3 germani, câte 2 italieni și marocani, câte unul american, uruguayean, ecuadorian, norvegian, bulgar și australian ● Primii doi favoriți, spaniolii Carlos Moya și Alex Corretja, erau cotați pe locul 5, respectiv 9 ATP ● Iată și clasarea celorlalți favoriți: Alberto Berasategui (câștigătorul de anul trecut, în finala cu Moya) – 28, Albert Portas 35, Hicham Arazi 36, Marcelo Filippini 40, Marc-Kevin Goellner 43 și Karim Alami 49 ● Primul tur avea să aducă eliminarea lui Dinu Pescariu – 82 ATP (3-6, 6-1, 6-7/7) de către Berasategui, după o partidă frumoasă, în care românul a avut minge de meci în tie-break ● Ionuț Moldovan – 152 ATP (învins de spaniolul Carlos Costa) și Andrei Pavel – 98 ATP (întrecut de germanul Tomas Behrend – 459 ATP) au părăsit competiția în aceeași fază ● Se părea că Adrian Voinea (101 ATP) are un culoar bun, însă după ce a trecut de spaniolul Tomas Carbonell (174 ATP) cu 7-6 (2), 6-1, el a fost stopat de australianul Richard Fromberg, învingătorul nescontat al competiției ● Surprize în turul secund, atunci când Moya și Corretja au fost eliminați de compatrioții lor, Carlos Costa (87 ATP), respectiv Javier Sanchez (58 ATP), iar Berasategui de către ecuadorianul Nicolas Lapentti (97 ATP) ● În finală, Fromberg (90 ATP) – Andrea Gaudenzi (Italia, 88 ATP) 6-1, 7-6 (2) ● La dublu, primii favoriți Luis Lobo – Javier Sanchez s-au impus în fața cuplului Henrik Jan Davids – Daniel Orsanic cu 7-5, 7-5 ● Primul clasat la simplu a primit 170 puncte ATP și 66.400 \$ față de 123 puncte și 39.300 \$ pentru finalist, în timp ce la dublu câștigătorii au fost recompensați cu 35.000 \$ și finaliștii cu 20.500 \$ ● Organizare perfectă, într-un cadru cu iz occidental, pe o vreme de toamnă blândă, cu tribune prea puțin populate de spectatori cam apatici, predispuși la melancolie.

Dinu Pescariu:

„Berasategui e un adversar foarte incomod, iar eu am avut câteva probleme. Aceasta nu înseamnă însă că am jucat slab. Pur și simplu nu mi-am putut face jocul de la început până la sfârșit. Îl puteam bate scurt în două seturi dacă mi-aș fi valorificat șansele. La un moment dat, meciul părea o simplă joacă, dar la punctele cheie am greșit nepermis de ușor.”

● Aflat la ediția a treia, turneul profesionist **Romanian Women Tennis Challenger** (proprietatea lui Alexe Bardan) s-a desfășurat pentru prima oară în paralel cu Open România ● Dotat cu premii în

valoare de 25.000 dolari, turneul a reunit jucătoare situate între pozițiile 91 și 263 în clasamentul WTA ● 5 jucătoare din România au acces pe tabloul principal de 32: Raluca Sandu (favorita nr. 1, 140 WTA), Oana Mihaela Creangă (wild card), Alice Pârșu, Magda Mihălache și Oana Golimbioschi – venite din calificări ● Raluca Sandu a fost întrecută din primul tur de bielorusa Tatiana Poutchek cu 6-2, 4-6, 6-4, care avea s-o elimine în turul secund și pe Creangă ● Doar Pârșu a ajuns în sferturi, Mihălache ieșind din primul tur, iar Golimbioschi din cel secund ● Finala a dat câștig de cauză olandezei Amanda Hopmans cu 4-6, 6-2, 7-5 în fața germancei Sandra Kloesel (a doua

Alberto Berasategui: „Am avut un meci mult mai greu decât mă așteptam. Cred că sunt norocos pentru că am câștigat. Reverul lui Dinu mi s-a părut cea mai incomodă lovitură, dar și stopurile m-au pus în dificultate.”

Andrea Gaudenzi (stânga) și Richard Fromberg

favorită, 141 WTA) ● Învingătoarea a primit 3.920 \$ și 25 puncte WTA, iar finalista 2.304 \$ și 18 puncte WTA ● Câștigătoarea de anul trecut, Cătălina Cristea, nu și-a putut apăra titlul.

Fotografii de PETRE COJOCARIU

● **Cupa Davis** ne-a readus în memorie nostalgia vremurilor când susțineam finala cu Salatierra pe masă ● Urmare a eșecului din luna februarie în partida cu Olanda, echipa României a fost nevoită să susțină un meci de baraj cu echipa Rusiei pentru menținerea în Grupa Mondială ● Iată rezultatele: Alexander Volkov – Andrei Pavel 6-3, 6-7 (5), 6-2, 6-4; Evgheni Kafelnikov (4 ATP) – Ionuț Moldovan 6-4, 7-6 (5), 6-4; Kafelnikov, Andrei Olhovski – Pavel, Gabriel Trifu 4-6, 4-6, 4-6; Kafelnikov – Pavel 4-6, 6-3, 4-6, 1-6; Volkov – Moldovan 6-4, 6-3, 7-5 ● Am fost la un pas de o mare surpriză, dar înfrângerea ne costă retrogradarea în grupa euro-africană...

Andrei Pavel: „Asta e, se mai întâmplă. Nici eu nu mă așteptam să joc atât de prost.”

● Cea de-a 8-a ediție a **Compaq Grand Slam Cup** a reunit la start 16 jucători care au obținut cele mai bune performanțe de-a lungul anului la turneele de Grand Slam ● Americanul Pete Sampras (lider detașat în ierarhia ATP) a devenit singurul jucător care a cucerit pentru a doua oară această competiție considerată o adevărată finală de Campionat Mondial a tenisului masculin profesionist ● Turneul disputat la München a fost dotat cu premii de 6 milioane dolari, învingătorul primind 1,6 milioane \$ ● Și aici, prin eliminarea din primul tur a idolului Germaniei, Boris Becker, de către suedezul Jonas Bjorkman, spectacolul sportiv a trecut ușor pe planul al doilea. Astfel, publicul prezent în „Olympiahalle” se delecta cu momente comice, oferite de operatorii TV pe ecrane imense, în atmosfera exuberantă creată de „serbările vinului și berii” („Oktoberfest”) ● Trecând succesiv de spaniolul Felix Mantilla, de Bjorkman și de britanicul Greg Rusedski, Sampras l-a întrecut în finală pe australianul Patrick Rafter (învăgător la recentul U.S. Open, nr. 3 ATP) cu 6-2, 6-4, 7-5.

Adrian Voinea: „E greu să joci acasă, pentru că știi cât de mult vor spectatorii să câștigi.”

Steaua – Fenerbahçe 0-0

● Abia în etapa a șasea, Steaua a primit cupa și medaliile de campioni ● Exilată din Liga Campionilor, echipa militară a dat piept în **Cupa U.E.F.A.** cu Fenerbahçe Istanbul ● Antrenorul Mihai Stoichiță despre Fener: „turcii practică un joc în aparență fără o tactică anume, o dezordine organizată” ● Fenerbahçe se mai întâlnise cu echipe românești: în 1963/64, 4-1 și 0-1 cu Petrolul (Cupa Cupelor) și în 1973/74, 5-1 și 1-1 cu F.C. Argeș (Cupa U.E.F.A.) ● Avându-l în componență pe Sabin Ilie, echipa turcă se afla pe primul loc după șase etape în campionatul intern ● Remiză albă în Ghencea, după un meci considerat al portarilor Ritli și Rüstü ● Deși fostul golgeter al Stelei a „scos” un penalty, execuția defectuoasă a lui Bolici a făcut ca oaspeții să nu termine în avantaj ● Cu toată absența conducătorului de joc Iosif Rotariu (accidentat), Steaua a găsit pe malurile Bosforului

Ne-am „bronzat” cu Coca Cola

După cum se știe, din anul 1993 prestațiile echipelor naționale sunt computerizate într-o ierarhie stabilită lunar de F.I.F.A. – Coca-Cola. Așa cum anticipam, în urma victoriilor înregistrate în partidele cu Macedonia, Liechtenstein și Islanda, reprezentativa României realizează cea mai bună plasare, ocupând poziția a treia. Dar iată cum arată clasamentul: 1. Brazilia 72,24 p., 2. Germania 63,36 p., 3. România 62,65 p., 4. Olanda 62,06 p., 5. Danemarca 61,50 p., 6. Spania 61,15 p., 7. Anglia 60,70 p., 8. Norvegia 60,51 p., 9. Columbia 60,05 p., 10. Argentina 59,13 p., 11. Mexic 59,03 p., 12. Italia 58,92 p., 13. Bulgaria 58,49 p.

regISTRUL tactic necesar obținerii victoriei prin golurile marcate de Militaru și Ciocoiu, gazdele punctând o singură dată prin S. Saffet ● Înaintea tragerii la sorți din turul secund, Mihai Stoichiță nu și-ar fi dorit o echipă din Hexagon ● Și totuși, urma i-a desemnat ca adversar pe Sporting Club de Bastia, prilej de revanșă asupra francezilor ● Venită din Intertoto, formația corsicană are o componență multinațională, fără a fi nume mari: doi jucători din Guineea și câte un sloven, slovac, polonez, sârb, liberian, senegalez și argentinian ● Pentru a patra oară în acest sezon internațional, Steaua va susține prima manșă pe teren propriu ● Partidele vor avea loc pe 23 octombrie și

6 noiembrie ● După ce Oțelul și Dinamo au fost eliminate din Cupa U.E.F.A. încă din primul tur preliminar, nici F.C. Național nu a avut un parcurs mai bun în **Cupa Cupelor** ● Echipa din strada Dr. Staicovici a trecut de turul preliminar învingând pe amatorii de la Cwmbran Town cu 5-2 și 7-0, capotând însă în fața modestei Kocaelispor cu 0-2 și 0-1 ● Antrenorul Florin Halagian nu crede că a fost trădat de propriii jucători ● Păcat că o echipă care beneficiază de resurse financiare, având un stadion modern și dotat cu o noaptea excelentă, nu a știut să găsească mijloacele de reprezentare

**Horia-Radu
Niculescu,
un campion
al ratărilor**

Steaua, ultimul mohican

onorabilă a fotbalului românesc într-o competiție lipsită de valori ● Doar Vicenza, Betis Sevilla, Chelsea (cu Gullit și Dan Petrescu) și VfB Stuttgart (cu Florin Răducioiu) mai dau culoare în C 2, mai ales că Boavista Porto a lui Timofte II și Steaua roșie Belgrad au ieșit din cursă ● În **Liga Campionilor** se remarcă prezența celor trei echipe din Germania: Borussia Dortmund (deținătoarea trofeului), Bayern München (campiona) și Bayer Leverkusen (vicecampiona) ● După primele două etape, Borussia (grupa A), Manchester United (grupa B), Real Madrid (grupa D) și Bayern (grupa E) au realizat punctaj maxim

(6) ● Galatasaray Istanbul (cu Hagi, Gică Popescu și Adrian Ilie, dar fără Filipescu – accidentat) a cedat cu 0-1 în fața Borussiei (fără 5 titulari), iar cu Filipescu și Popescu titulari, A. Ilie din mitanul al doilea, Galata s-a înclinat la Parma cu 0-2 ● În aceeași grupă A: Borussia – Sparta Praga 4-1 ● În grupa B, Juventus Torino (la meciul 100 în prima competiție europeană intercluburi) – Feyenoord 5-1 ● În etapa a doua, deși torinezul Del Piero a deschis scorul în secunda 19, Manchester United a terminat învingătoare cu 3-2 în fața „Bătrânei doamne” ● În grupa C, PSV Eindhoven – Dinamo Kiev 1-3 (oaspeții, cu antrenorul Valeri Lobanovski revenit după 11 ani, când câștigase Cupa Cupelor) și Newcastle – FC Barcelona 3-2 – un spectacol fotbalistic rar întâlnit (columbianul Faustino Asprilla – hat-trick) ● În etapa a doua, FC Barcelona – PSV 2-2 ● În grupa D (etapa a doua): FC Porto – Real Madrid 0-2 ● În grupa E, P.S.G. – IFK Göteborg 3-0, surpriză în etapa următoare: Beşiktaş Istanbul – P.S.G. 3-1 și un rezultat normal: IFK Göteborg – Bayern München 1-3 ● În grupa F, Sporting Lisabona – AS Monaco 3-0, iar în runda următoare: AS

Monaco – Bayer Leverkusen 4-0

● În ceea ce privește **echipa națională**, vom avea emoții la 4 decembrie, atunci când la Marsilia se va efectua tragerea la sorți a grupelor turneului final al C.M. din Franța '98, și la 19 ianuarie, anul viitor, când la Gand (Belgia) se vor alcătui grupele de calificare la turneul final al C.E. 2000. Se vor constitui 4 grupe de câte 6 echipe și 5 grupe de câte 5 echipe, România fiind cap de serie.

**Florin
Halagian
nu crede
în trădarea
elevilor săi**

România – Macedonia 4-2

Parfumul J de Janine - singurul drog care circulă liber pe piață

Fotografii de: FLORIN IONIȚĂ

Casa de Modă JANINE a lansat parfumul J de Janine. Spectacolul a fost deschis de modelele Casei Janine în Sala Mare a Teatrului Național. Manechinele, nonșalante și provocatoare, erau îmbrăcate în culori acide, verde în imprimaturi, verde uni, în rochii scurte multicolore. În finalul spectacolului și-a făcut apariția pe scenă rebela creatoare a Casei Janine, într-o rochie verde, un simbol al ierburilor crude. Parfumul e o provocare și e destinat tinerilor. Parfumul a fost creat în Franța și va fi distribuit într-o gamă largă în România. Nimeni nu a plecat neparfumate de la Teatrul Național, pentru că tinerii care dansau pe scenă, îmbrăcați în cămăși verzi, au oferit mostre de parfum tu-

ror celor aflați la lansare. Notele dominante ale parfumului din familia Floral Verde sunt măr verde, iarbă crudă; elementul principal este culoarea verde și semnul J. Designul este menit să promoveze culoarea (starea) verde și să asigure unitate vizuală cu lichidul și cămașa unisex, care este și ea tot verde.

Așadar, dacă ești tânăr, dilată-ți nările și fii pregătit să respiri o uluitoare combinație de măr verde, inimă de coriandru, ienupăr, petale de iasomie, mosc, ambră și patchouli. Pentru că totul începe și se termină cu J de Janine, creatoarea sugerează tinerilor parfumul unisex care te scoate din minți, drogul de care devii dependent fără frică.

MIREILLE ASTRID POPA ■

Convocare

Consiliul de administrație al S.C. „Publicațiile Flacăra” S.A. convoacă la sediul său social, în ziua de 7 noiembrie 1997, ora 10 a.m., adunarea generală extraordinară a acționarilor societății, având ca ordine de zi:

1. Majorarea capitalului social impusă de dispozițiile art. 1/10 și art. VI ale Ordonanței Guvernului 32/1997
2. Diverse.

Dacă adunarea convocată nu va putea lua o hotărâre valabilă din cauza neîntrunirii majorității cerute de lege, o nouă adunare se va ține, în același sediu, în ziua de 14 noiembrie 1997, ora 10 a.m., când se va decide asupra ordinii de zi, oricare ar fi numărul de acționari și partea de capital reprezentată de acționarii prezenți.

Președinte-director general, Administrator-director general adjunct,
George Arion Alexandru Păsărin

Abonamente

Cititorii noștri se pot abona direct la redacție. Taxele poștale vor fi suportate de societatea noastră.

Solicit un abonament pe:	☐ 3 luni	☐ 6 luni	☐ 12 luni
Achit cu mandat poștal:	6000 lei	12000 lei	24000 lei
Numele și prenumele:			
Adresa:			

La depunerea banilor specificați: Pentru S.C. „Publicațiile Flacăra” S.A. (revista Flacăra) cont 40.72.30.110.496 BCR, Sector 1, București.

Expediați talonul și mandatul poștal pe adresa: S.C. „Publicațiile Flacăra” S.A., Piața Presei Libere nr. 1, Sector 1, București, cod 71341.

PUBLICAȚIILE

Flacăra

Societate comercială înmatriculată la
Oficiul Registrului Comerțului București
sub nr. J. 40/5888/1991 din 04.07.1991

Consiliul de Administrație:

Președinte - director general:

GEORGE ARION

Membri: Manuela Vasiliu Arion, Alexandru Păsărin

Director general-adjunct: ALEXANDRU PĂSĂRIN

Director difuzare: GABRIEL BUMB

Secretariat: Mihaela Caroline Mușat 222.33.31; 222.33.44

Adresa: București, sectorul 1, Piața Presei Libere nr. 1, cod 71341.

Fax: 222.82.89

Cont lei - 40.72.30.110.496 BCR, sector 1, București

Cont valută - USD 47.21.6.16.0431.0 BCR, sector 1, București

- DM 47.21.3.10.0431.0 BCR, sector 1, București

Flacăra

Fondată în 1911 de C. BANU

Secretar de redacție: CRINA GORGOI

■ REDACTORI - Alexandru Arion, Diana Boicescu, Cătălin Mihuleac, Liliana Petruș, Toma Roman jr.

■ SPORT - Pompiliu-Laurențiu Dumitrescu

■ FOTOREPORTERI - Petre Cojocariu, Florin Ioniță

■ CORECTURĂ - Angela Ștefănescu

■ COLABORATORI PERMANENȚI - Remus Andrei Ion, Ștefan Nicolae, Horia Pătrașcu, Alex Ștefănescu, Tudor Călin Zorojanu

■ CORRESPONDENȚI ÎN STRĂINĂTATE: Alexandru Graur (Italia), Mihai Rusu (Germania), Gabriela Adam-Opaliț (Austria)

REBUS

Redactor șef: MIHAI ZGUBEA

REBUSACHE

PARADA INTEGRAMELOR

Redactor șef: CONSTANTIN GRIGORE

Mini-REBUS

Redactor șef: DANIEL POPA

Redacția: Aurel Ștefan Alexandrescu, Simona Păsărin

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
Nicoleta Burtă, Maria Călin, Violeta Dragomir, Doru Vintilă

DIFUZARE (222.66.28): Cora Ciocanu, Florian Ferezan, Vlăduț Fieraru, Sorin Lăzărescu, Valerică Leon, Virgil Lungu, Daniel Nica, Valeriu Radu, Nicolae Șerban

RESURSE UMANE: Adrian Boicescu

FINANCIAR-CONTABIL: VIORICA TUDOR, Elena Anghel, Antoaneta Teodorescu, Florența Tudor

DOCUMENTARE: Liliana Olteanu

PUBLICITATE (222.68.05): Elena Popescu

ADMINISTRATIV: DAN MIRCEA POPA, Liliana Crețu, Dumitru Țutolui

Cititorii din străinătate se pot abona prin Societatea Comercială „Publicațiile Flacăra” S.A., telefon 222.66.28, fax 222.82.89, sau prin S.C. „Rodipeț” S.A., P.O. Box 33-57, fax 0040-1-222.64.07, telefon 222.41.26, ambele la adresa: Piața Presei Libere nr. 1, sector 1, cod 71341 - București, România

Pentru abonamentele interne, care se fac la poștă, revista „Flacăra” este înscrisă în Catalogul de presă pe anul 1997 la poziția 4368.

ISSN: 1220-773x

TIPOGRAFIA
tel. 01/613.82.96

CICERO

fax: 01/312.46.83

SCA BUCUREȘTI, Calea Rahovei 301, sector 5

Tel: 789.71.70/789.31.48; Fax: 789.71.03.

PANTOFUL PURTÂND MARCA

este ELEGANT
este DURABIL
este COMOD
este UȘOR
este CEL MAI IEFTIN
este CEL MAI CERUT PE PIAȚĂ

Cooperativa „Încălțăminte manuală” București a fost înființată prin inițiativa unui grup de mici meșteșugari cizmari în anul 1947.

În anul 1990 s-a transformat în **Societatea Cooperatistă Comercială pe Acțiuni „ELEDUR”**, cu un număr de 1700 membri cooperatori acționari, fiind una dintre cele mai mari societăți cooperatiste din România.

Profilul de bază este producția de încălțăminte pentru copii, femei și bărbați. De asemenea, paralel cu această activitate funcționează un colectiv ce execută garnituri, tălpi, pingele, tocuri și alte profiluri din cauciuc sau mase plastice.

Activitățile de producție se realizează în spațiile moderne din cadrul complexului proprietate a societății din București, Calea Rahovei nr. 301. Dotarea tehnică este deosebită.

Organizarea producției este realizată în flux, pe utilaje moderne, atât la croit cât și la cusut fețe și la tălpuit.

Benzile transportoare cât și utilajele pe care se realizează încălțăminte de cea mai bună calitate creează condițiile necesare unei productivități deosebite și implicit consumuri și prețuri reduse.

Marca „ELEDUR” este recunoscută atât în țară cât și în străinătate, contractele de colaborare cu firme de renume italiene, franceze, germane, belgiene, rusești și israeliene spunând totul despre valoarea produselor „ELEDUR”.

Pentru piața internă oferim produse din piele naturală ce asigură toată gama de solicitări, la cele mai mici prețuri de realizat în această perioadă.

Ofertele de colaborare se primesc direct la sediul societății, prin reprezentanții oficiali ai solicitanților.

Ofertele serioase care se pot derula pe o perioadă mai îndelungată beneficiază de facilități.

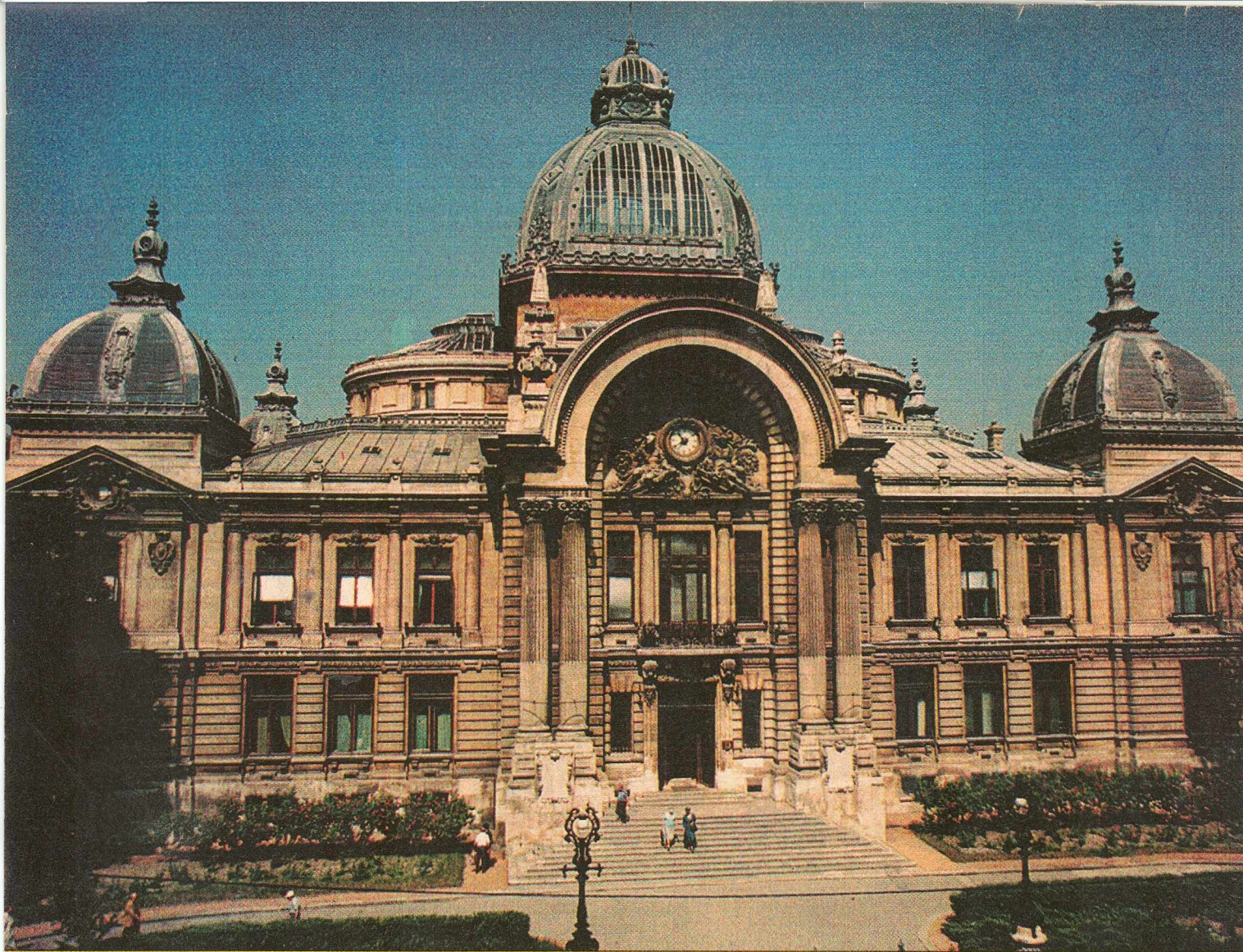
Se primesc colaboratori și pentru execuție în lohn (toate materialele asigurate de beneficiar).

COLECTIVUL DE CONDUCERE:

PREȘEDINTE:	Fodor Cristian
CONTABIL ȘEF:	Palade Constanța

**SUCCES TUTUROR
PARTENERILOR DE AFACERI!**

Text de ELENA POPESCU

C.E.C. pune la dispoziția clienților săi:

„Certificatul de depozit”

Certificatul de depozit este un instrument bancar, ce se emite pe termen de 1 lună, nominal sau la purtător, având valori de 500.000 lei, 1.000.000 lei, 5.000.000 lei, 10.000.000 lei și 25.000.000 lei.

Răscumpărarea certificatelor de depozit se face numai la unitatea de unde s-au cumpărat.

Dobânda anuală menționată pe certificat rămâne nemodificată până la scadență. Scadența certificatelor de depozit este de 1 lună de la data vânzării.

Răscumpărarea certificatului de depozit se poate face oricând la cererea titularului. În

cazul răscumpărării înaintea scadenței, nu se acordă dobândă.

Răscumpărarea după perioada de scadență (indiferent de data prezentării spre răscumpărare) se face la valoarea nominală la care se adaugă dobânda cuvenită până la scadență.

Certificatele de depozit distruse, pierdute sau sustrase nu se înlocuiesc.

Certificatele de depozit fără elemente de identificare (serie și număr) intacte nu se răscumpără.

Asupra operațiunilor efectuate pe certificatele de depozit nu se dau date informative.